

(bevásárlás, recept kiváltása, csekkbefizetések) kielégítésében. Az Önkormányzat által biztosított gyermekétkeztetés keretében, az Óvoda főzőkonyhájáról kiszállította az ételt a rászoruló gyermekekhez. A tanyagondnoki gépjárműveket tehermentesítette a feladatellátás alól (családsegítő szállítása, családlátogatás során), valamint az Intézmény által biztosított szakfeladatok zavartalan, járvány ideje alatti működéséhez szükséges védőeszközök, védőfelszerelések beszerzésében működött közre. A gépkocsivezető, teljes munkaidejét tekintve átcsoportosításra került heti 20 órában (2020. 05.11-étől 2020.08.31-éig) házi segítségnyújtás gondozó, másik heti 20 órában (2020. 05.11-étől 2020.08.31-éig) nappali ellátás gondozó munkakörbe.

Ásotthalom és Mórahalom közigazgatási területén heti 40 órában segítői feladatokat ellátó munkatársunk, házi segítségnyújtás munkakörbe került átcsoportosításra (2020.05.14-étől 2020.08.31-éig).

Az ellátottak és munkatársak védelme érdekében az Intézmény saját protokollt, eljárásrendet alakított ki a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére.

Összességében elmondható, hogy a Támogató szolgálat a megnövekedett kapacitásával és valamelyest új adminisztrációs rendszerével, megfelelően alkalmazkodott a megváltozott feltételekhez. Megítélésünk szerint ez is egy olyan szolgáltatási forma, mely térségi szinten egyre nagyobb igényt próbál kielégíteni. Az igénybe vevők közül kiemelkednek a speciális tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, akik csak Szegeden tudnak hozzájutni a megfelelő fejlesztéshez. A családok leterheltségét, anyagi helyzetét figyelembe véve, a következő fejlesztésre váró nagy feladat térségi szinten, a szolgáltatás hatékony támogatási rendszerének és szállítói szolgáltatásának a kidolgozása, tovább gondolása, melyben már történtek sikeres előre lépések a megnyert pályázatok által. A továbbiakban figyelemmel követjük a pályázati lehetőségeket, és mindent megteszünk, hogy klienseink igényeit maradéktalanul kielégíthessük.

10. Tanyagondnoki szolgáltatás

Zákányszéken az **I. számú** tanyagondnoki körzetben pályázati forrásból vásárolt Ford Transit Custom Tourneo típusú autó látja el a feladatokat. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A **II. számú** körzetben, a 2012-ben nyertes tanyagondnoki pályázat keretein belül vásárolt Dacia Duster terepjáró látja el feladatát. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A **III. számú** tanyagondnoki körzetben 2020. augusztus 31-ig egy Lada Niva típusú, majd 2020. szeptember 1-jétől egy Mercedes-Benz Vito Tourer típusú gépjármű tevékenykedik. A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

Mind a három körzet tanyagondnoka szakképzett, a III. körzet feladatait ellátó tanyagondnok 2020. július 13-tól tartós táppénzen van. Helyettesítése megoldott.

A tanyagondnoki szolgálat feladata:

A szolgálatok alapvető küldetése, hogy a tanyagondnokok a társult települések kiterjedt külterületén élők hátrányait enyhítsék, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzáférést elősegítsék. A tanyagondnoki szolgáltatás biztosítja a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítését.

A szolgáltatás szakmai tartalma:

Egészségügyi szolgáltatások:

- egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (gyógyszer-, gyógyászati segédeszközök beszerzése; orvosi rendelőbe, laboratóriumba szállítás; gyógytornász, szakápoló kijuttatása; gyógyászati segédeszköz kölcsönzésében segítségnyújtás, gyógyfürdőbe szállítás)
- a külterületen élő betegek orvoshoz szállítása.

Szállítási szolgáltatások:

- bevásárlás, árubeszerzés,
- háztartási gépek javíttatásának intézése,
- közreműködés termények értékesítésében - különféle ügyintézéseken,
- levelek, csomagok feladása a postán,
- étkeztetés keretében ebédszállítás az oktatási, nevelési intézményeknek és a Homokháti Szociális Központ étkeztetésében részesülőknek,
- óvodás-, iskoláskorú gyermekek intézménybe, szakköri foglalkozásra, úszásoktatásra, sportversenyre történő eljuttatása,
- művelődési, sport, szabadidős tevékenységben való közreműködés (színházlátogatás, kirándulás, könyvkölcsönzés, helyi rendezvények látogatása, családlátogatás, kapcsolattartásban való segítségnyújtás, sportolók szállítása, igény szerint versenyző csoportok szállításában való közreműködés),
- csoportok különböző rendezvényekre szállítása alkalmanként,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításában.

Egyéb szolgáltatások:

- házi segítségnyújtást végző szociális gondozónő, családsegítő munkájának segítése, szállításuk az ellátottakhoz,
- a rászorultak körében felmerült problémák megoldásában való segítségnyújtás,
- hivatalos ügyek intézése,
- tájékoztatja az önkormányzatot a lakosság körében felmerült igényekről, problémákról, kezdeményezi pénzügyi ellátásukat, személyes gondoskodás alá vételüket,
- szabadidős tevékenységek szervezése,
- tájékoztatja a külterületi lakosságot a kulturális programokról, és elősegíti az azokon való részvételüket,
- besegít a helyi kulturális programok lebonyolításába,
- igény szerint könyveket cserél a könyvtárban.

Pandémia: Tanyagondnokaink szükség esetén hozzák be a tanyasi ellátottakat a gépjárművekkel. Lehetőség szerint 1 főt szállítanak ilyen esetben. Az ellátott és a munkavállaló is szájmaszkot, kesztyűt visel. Fokozott fertőtlenítés történik a gépjárművekben az ellátottak szállítása előtt és után, az ebéd kiszállítása előtt és után.

Pályázatok:

Magyar Falu Program – Tanyagondnoki gépjármű beszerzése

A Magyar Falu Program által kihirdetett „Falu- és tanyagondnoki szolgálat támogatása” című alprogram pályázati kiírása egyebek mellett lehetőséget biztosított a falu- és tanyagondnoki szolgálatok régi gépjárműveinek cseréjére - új gépjármű beszerzéséhez és üzembe helyezéséhez. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása pályázatot nyújtott be 2019 szeptemberében, majd decemberben értesítést küldtek a pozitív támogatói döntésről. A

támogatásból a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő, Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye keretében működő Tanyagondnoki szolgálat III. körzetében feladatot ellátó Lada Niva gépjármű cseréje valósult meg. A támogatás összege 14.999.860, - Ft, melyből 2020. július 29-én beszerzésre került egy Mercedes Benz Vito Tourer típusú, 9 személyes, akadálymentesített kisbusz, és a pályázati előírásnak megfelelően a gépjármű föliázása, emblémázása. A pályázati elszámolás 2020.09.17-én került beadásra. A kért hiánypótlásoknak eleget tettünk, a pályázati elszámolás elfogadásáról még nem érkezett visszaigazolás.

Tanyafejlesztési pályázat

Az Agrárminisztérium 33/2018. (XI.29.) rendeletével, 2018-ban lehetőséget biztosított pályázat benyújtására. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye pályázatot nyújtott be a tanyák, valamint a tanyás térségek megőrzését és fejlesztését célzó települési és térségi fejlesztések támogatására című TP-1-2018 pályázati kódú felhívásra. A pályázat címe „Biztonságban a zákányszéki tanyavilágban és a Tanyagondnoki szolgálatoknál”.

A gépjárművek felújítása, modernizációja, elengedhetetlen a szakmai munka hatékony elvégzéséhez. A Lada Niva gépjármű karbantartását, elsősorban a 2019. év őszi műszaki vizsgára történő felkészítést valósítottuk meg a pályázat révén.

A korábbi évek pályázataiból, illetve egyéb forrásból beszerzett eszközök állagmegóvását és biztonságos tárolását valósítottuk meg 1 db, két billenő kapuval ellátott mobilgarázs beszerzésével, összeszerelésével, alapozásával.

A kisebb eszközök tárolásának megkönnyítése és átláthatósága érdekében 4 db nagy teherbírású fém polcot szereztünk be, melyek a mobilgarázsban kerültek elhelyezésre.

1 db billenő kapuval ellátott mobilgarázs beszerzésével, összeszerelésével a 2016-ban pályázat keretében beszerzett utánfutó tárolását és állagmegóvását sikerült megvalósítani.

5 db segélyhívó készüléket szereztünk be pályázati forrásból. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a tanyán élő lakosok biztonságérzetét növeljük a készülékek üzembe helyezésével.

11. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A 2016. január 1-jétől életbe lépő törvényi változásnak megfelelően (2015. évi CXXXIII. Törvény értelmében) a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - *egy szervezeti és szakmai egységben* - működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ került kialakításra.

Módosult a feladatellátási kötelezettség szabálya: a családsegítés biztosítása már nem lakosságszámhoz kötött, hanem minden esetben biztosítania kell az önkormányzatoknak, ha polgármesteri hivatalt működtet, vagy közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Az új feladatmegosztás alakulása a Homokháti Kistérségben:

- a települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában lévő Homokháti Szociális Központ Intézményének keretein belül

valósul meg a szolgáltatás nyújtása, továbbra is az Intézményhez tartozó Tagintézményekben és telephelyeken működő, nyitva álló helyiségekben történt 2020. március 31-ig, az alábbi család- és gyermekjóléti szolgálatok működtetése a nyolc település vonatkozásában: Ásotthalmon, Ruzsán, Öttömösön, Pusztamérgesen, Zákányszéken, Üllésen, Forráskúton, valamint a járasszékhelyen, Mórahalmon.

- **Ruzsa község Önkormányzata** képviselő testülete 5/2020. (I.16.) számú Kt. határozatának döntésével, április 01. napjától a családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátását Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges települések közigazgatási területére kiterjedően, a fenntartásában működő Ruzsai Gondozási Központ (6786 Ruzsa, Tömörkény tér 5.), mint önálló költségvetési szerv útján biztosítja. 2021. április 01-jétől a továbbiakban 5 településen: Ásotthalmon, Üllésen, Forráskúton, Zákányszéken, valamint a járasszékhelyen, Mórahalmon valósul meg a Homokháti Szociális Központ fenntartásában a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása.
- A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járasszékhely települési önkormányzatához tartoznak. A járasszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a **hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások**, valamint a **speciális szolgáltatások** vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára, mely feladatot a Homokháti Szociális Központ intézményén belül működő Család- és Gyermekjóléti Központ látja el, illetékessége a Mórahalomi Járás közigazgatási területén lévő tíz településre terjed ki, a korábban említett 8 település kiegészül Zsombó és Bordány településekkel. A Család- és Gyermekjóléti Központ a Mórahalom, Millenniumi sétány 16-18. szám alatt működik. Az integrációból fakadó feladatok ellátása, rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással valósult meg.

Az új feladatmegosztás **fokozott együttműködés** kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központ között, valamint a központ részéről **szakmai támogatás nyújtását** írja elő a szolgálatok részére.

2020. március 11-én a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében **veszélyhelyzetet hirdetett ki Magyarország teljes területére** a 40/2020. (III.11.) számú Kormányrendeletben, ami az Intézmény, azon belül a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a hozzájuk szorosan kapcsolódó gyermekvédelmi jelzőrendszer egész éves munkáját befolyásolta, meghatározta. A COVID-19 világjárvány következtében az iskolák átálltak a digitális oktatásra, melyet a tanév végéig fenntartottak. Az oda járó gyermekek kikerültek a pedagógusok látóköréből, a háziorvosok és gyermekorvosok a hagyományos betegellátás szünetelése miatt kevesebb személyes kontaktot tartottak fenn a betegekkel (felnőttekkel és gyermekekkel egyaránt) – a világjárvány alapjaiban változtatta meg a mindennapjainkat.

11.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A szolgálat a feladatait az 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 39. §-a, valamint az 1993. évi III. törvény A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. §-a alapján látja el.

Demográfiai adatok

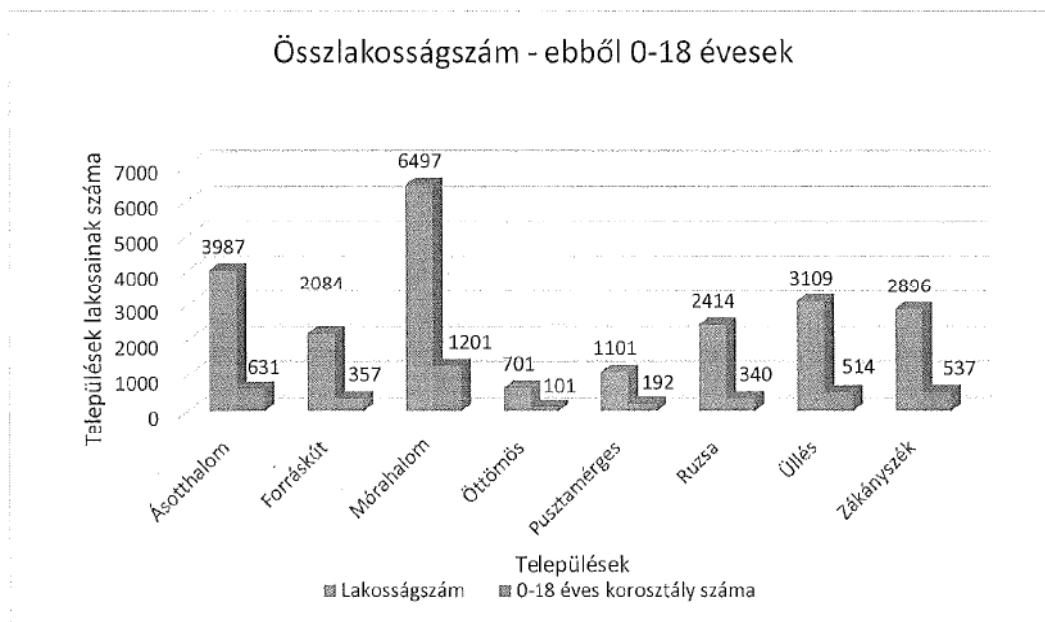
Lakosságszám a Homokháti Kistérség ellátási területén, család- és gyermekjóléti szolgálatok tekintetében 2020-ban:

Település	Lakosságszám	0-18 éves korosztály száma	0-18 éves korosztály aránya a teljes lakossághoz viszonyítottn
Ásotthalom	3987 fő	631 fő	15,8 %
Forráskút	2084 fő	357 fő	17,1 %
Mórahalom	6497 fő	1201 fő	18,5 %
Öttömös *	701 fő	101 fő	15,3 %
Pusztamérges *	1101 fő	192 fő	18,5 %
Ruzsa *	2414 fő	340 fő	14,7 %
Üllés	3109 fő	514 fő	16,5 %
Zákányszék	2896 fő	537 fő	18,5 %
Összesen:	22789 fő	3873 fő	17,0 %

11.1.1. táblázat

Összlakosságszám – 0-18 évesek aránya a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának működési területén (*2020.04.01-jétől a feladatellátást a Ruzsai Gondozási Központ végzi családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat tekintetében)

Összlakosságszám - ebből 0-18 évesek

Összlakosságszám – 0-18 évesek aránya a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának működési területén diagramon ábrázolva (2020.01.01-jei adat)

Az ellátási terület jellemzői

A Homokhátság településein a településeket tekintve 14,7 – 18,5 %-át teszi ki az összlakosságnak a 0-18 éves korosztály.

A települések lakosságszáma nem minden esetben tükrözi hűen az ellátottak számát a család- és gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében. Szinte minden településen a külterületen élő ellátottak száma magasabb, vagy legalábbis jelentősebb részét teszi ki, mint a belterületen élőké. A mai napig tendencia a Homokháti Kistérségben, hogy sokan költöznek ki a városokból a külterületi ingatlanokba a jobb és olcsóbb megélhetés reményében.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok munkáját nagyban segítik a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Központjának speciális szolgáltatásai (szociális diagnózis, tanácsadó pszichológus, családterapeuta, járási jelzőrendszeri tanácsadó, esetenedzseri tevékenység, jogi segítségnyújtás); ezen szolgáltatások a járás minden településén elérhetők. Ugyanakkor további segítség a 2018. szeptember 01-jétől kötelezőben bevezetésre kerülő óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység a helyi köznevelési intézményekben. A Homokháti Szociális Központ szociális alapszolgáltatásai, továbbá a településeken működő tanyagondnoki szolgálatok, mezőri szolgálatok munkája is nagy segítséget nyújt abban, hogy rendszer szinten váljanak kezelhetővé az egyes ellátottak esetében felmerülő problémák, az adott család problémáinak komplex feltérképezése és felkutatása során.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok működési adatai

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a szolgáltatásban részesülők **együttműködési megállapodás** alapján, vagy **eseti ellátottként** (nem együttműködési megállapodás alapján) kerültek kapcsolatba a családsegítővel.

Együttműködési megállapodás keretében: azok a személyek a szolgáltatást igénybe vevők, akiknél a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. A probléma jellege összetett és sokrétű, éves átlagban havi háromszori személyes találkozás valósul meg az ellátott és a családsegítő között, intenzív szociális segítő tevékenység keretében. Ide sorolandók azok az ellátottak is, akik hatósági intézkedésben érintettek, számukra gondozási-nevelési terv alapján szociális segítő tevékenységet nyújtanak a szolgálatok családsegítői, a központ esetenedzserével szoros együttműködésben.

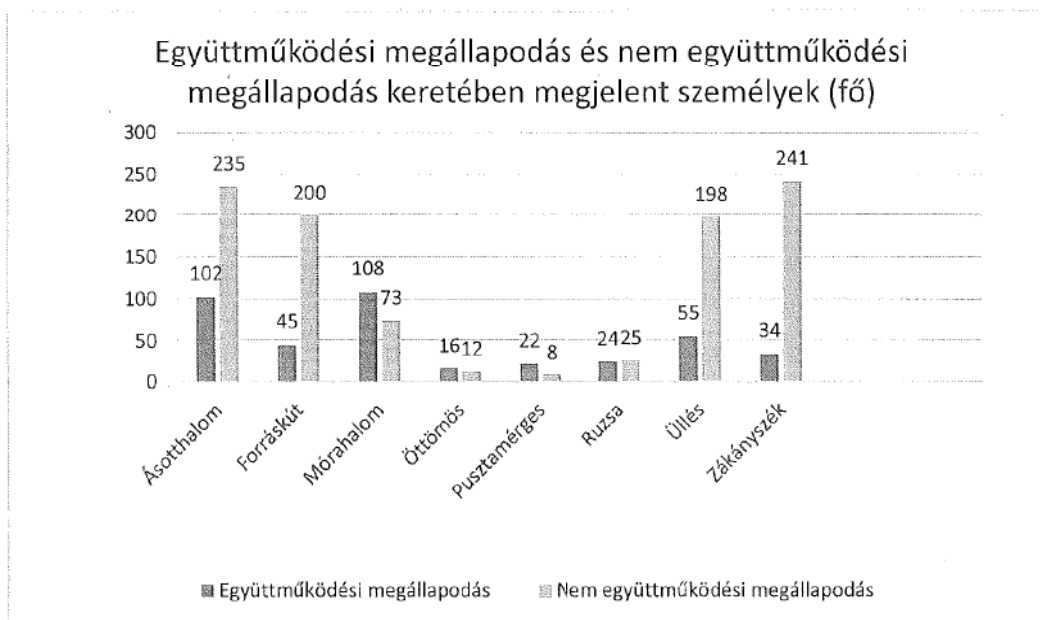
Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent: azon igénybe vevők, akik esetében a Szolgálat egyszeri alkalommal (a probléma jellegéből adódóan egy egyszeri konzultációval megoldást találtunk a problémára), vagy akár évente több alkalommal nyújt segítséget, de *együttműködési megállapodás megkötése nem indokolt*, mivel alkalmoszerűen jelennek meg a Szolgálatoknál: ezeknél az eseteknél javarészt egyszeri ügyintézéshez nyújt segítséget a családsegítő (nyomtatvány kitöltésben, adategyeztetésben telefonszolgáltatónál, segélykérelem kitöltésében, települési és egyéb támogatások igénylésében, időpont egyeztetésben stb.), illetve adományosztás kapcsán (települési adományok kiosztása, RSZTOP csomagosztás, saját szervezésű adomány osztása) kerül a szolgálat családsegítője kapcsolatba a családdal.

Település	Együttműködési megállapodással rendelkező ellátottak száma	Nem együttműködési megállapodás alapján megjelent
Ásotthalom	102 fő (39 család)	235 fő (168 család)
Forráskút	45 fő (15 család)	200 fő (112 család)
Mórahalom	108 fő (38 család)	73 fő (61 család)
Öttömös*	16 fő (6 család)	12 fő (10 család)
Pusztamérges*	22 fő (8 család)	8 fő (8 család)
Ruzsa*	24 fő (8 család)	25 fő (22 család)

Üllés	55 fő (27 család)	198 fő (126 család)
Zákányszék	34 fő (10 család)	241 fő (182 család)
ÖSSZESEN	406 fő (151 család)	992 fő (689 család)

11.1.2. táblázat

A szolgálatnál megjelent személyek száma az igénybevétel módja szerint (*2020.01-03. havi adatok)

A megállapodással rendelkező ellátottak mellett **kiemelkedően magas az eseti ellátottak száma**, akik a napi forgalom jelentős részét teszik ki. Az elmúlt két évben a szolgálatok családsegítői a Homokháti Szociális Központ és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) közötti együttműködés keretein belül, kiemelt európai uniós projekt keretében az **RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) 1.1.1-16-2016, valamint 2.1.1-16-2017-00001. és a 4.1.1-16-2017-00001.** szakaszain belül a rendszeres gyermekvédelmi kezdezményben részesülő, illetve szociálisan rászoruló, megváltozott munkaképességű, továbbá rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára élelmiszer-csomagok tárolásában (itt a Telephely, Tagintézmény), a *jogosultak kiértékelésében* és a *csomagok kiosztásában* is közreműködik. Ez nagyban emelte az esetiként megjelentek számát a család- és gyermekjóléti szolgálatoknál. A 11.1.3. sz. táblázat részletesen ismerteti, hogy hány személy jogosult volt adott településen 2019. és 2020. évben a projekt kapcsán, ugyanakkor a jogosultakkal a családsegítő több alkalommal is kapcsolatba került: csomagosztásról értesítés, csomagosztás stb., ez a szám itt nem jelenik meg.

A 2019. évben - forráshiány miatt - az **RSZTOP 4.1.1.-16-2017-00001.** szakasza csak **négy település** (Ásotthalom, Forráskút, Pusztamérges, Ruzsa) esetében valósult meg, ezért nagyobb ebben az esetben az igénybevétel. 2020. évben viszont, júliustól kezdődően összesen négy alkalommal valósult meg az RSZTOP 4.1.1-es projekt; ezt tükrözik a magas számok, hiszen településenként és alkalmanként 46-171 főig terjed az igénybevevők száma.

Pusztamérges, Öttömös és Ruzsa települések tekintetében 2020 januártól márciusig terjedő időszakban csak az RSZTOP 1.1.1-es osztás valósult meg, az is csak február hónapban.

Település	RSZTOP élelmiszer-csomagban részesült személyek száma 2019. év (fő)	RSZTOP élelmiszer-csomagban részesült személyek száma 2020. év (fő)
Ásotthalom	224	355
Forráskút	154	312
Mórahalom	104	563
Öttömös	36	1*
Pusztamérges	82	2*
Ruzsa	69	3*
Üllés	72	369
Zákányszék	56	459
ÖSSZESEN	797	2064

11.1.3. táblázat

RSZTOP csomagban részesült személyek száma településenként (*2020.01-03. havi adatok)

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint, valamint a problémák halmozott száma

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma
1	Életviteli	27	37
2	Családi – kapcsolati konfliktus	29	42
3	Családon belüli bántalmazás	7	11
4	Elhanyagolás	11	18
5	-ebből (04-ből): oktatási nevelési elhanyagolás	3	4
6	-ebből(04-ből):felnőttre vonatkozóan (családi, intézményi)	-	-
7	Gyermeknevelési	24	52
8	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	16	28
9	Magatartászavar, teljesítményzavar	3	25
10	Fogyatékoság, retardáció	-	-
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	14	32
12	Szenvedélybetegség	1	5
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	10	18
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	-	9
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	6	43
16	Ügyintézésrel kapcsolatos	3	35
17	Információ kéréssel kapcsolatos	-	40
18	Egyéb	-	20
19	Összesen	151 család	415 db

11.1.4. táblázat

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint, és a problémák halmozott száma 2020-ban

A szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémáit figyelembe véve – az elmúlt évekhez hasonlóan - az életviteli, családi-kapcsolati konfliktusok, gyermeknevelési problémák jelentkeznek a legmagasabb arányban a szolgálatok ellátási területén. A konfliktusok és a gyermeknevelési problémák összességében sokkal magasabb számban jelentkeznek az anyagi problémákhoz viszonyítva. Az elvált, különélő szülők és mozaikcsaládok gyermeknevelési és kapcsolattartási problémái, a gyermekek érzelmi elhanyagolása minden településen hangsúlyosan megjelenik. A nevelési készségek alacsony szintje, a nevelés hiánya a legfőbb probléma. Az engedékeny, következtelen magatartás, a kontroll teljes hiánya magával hozza a gyermekek intézménybe való beilleszkedési nehézségét (lógás, csavargás), a lázadó csoportokhoz való kapcsolódás lehetőségét. Sajnos, a térségben is megjelennek a családon belüli bántalmazás problémái, melyeket nehéz tetten érni, a szülők, hozzátartozók a teljes tagadásba húzódnak vissza. A Covid-19 világjárvány hatással volt ezekre az esetekre, a problémák még inkább rejtve maradtak, a családok kikerültek a jelzőrendszeri tagok látóköréből.

A különböző függőségek és szenvedélybetegségek markánsan jelen vannak a járás településein. Az internetfüggőség nemcsak a gyermekek, de a szülők között is egyre magasabb arányban jelenik meg, a nem megfelelő szülői minta és magatartás, és az ebből következő mintakövetés még inkább elmélyíti a problémát. A Covid-19 világjárvány hatása itt is érezhető lesz, a digitális oktatásra való átállás, a folyamatos számítógép-használat, jelenlét az internet világában, a szülői kontroll lehetőségének hiánya (nagyobb gyermekek esetében) erősen kiélezte az interneten történő zaklatást, kiközösítést, illetve a játék-függőséget.

Továbbra is gyakori a szülők körében jelen lévő alkohol probléma, illetve a lelki betegségek (falcolás) is egyre magasabb számban elterjedtek, ez utóbbi jellemzően az általános iskolások körében.

Települési szintű jelzőrendszer

A települési szintű észlelő- és jelzőrendszer működtetésért a települési jelzőrendszer felelős felel a család- és gyermekjóléti szolgálatoknál. Azokon a településeken, ahol két fő látja el a családsegítő munkakört, ott egy fő van megbízva a feladat ellátásával. Az egyszemélyes szolgálatoknál minden esetben a családsegítők látják el a települési jelzőrendszer felelősi tevékenységet.

A települési jelzőrendszer felelős

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket, és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségeiről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén és a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi adatlap rendszer erre vonatkozó részeit,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert (kivéve a Gyvt. 17. §. (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés esetét),

- a beérkezett jelzésekről, és azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében *esetmegbeszélést szervez*, az ott elhangzottakról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva, *esetkonferenciát szervez*,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal,
- *települési jelzőrendszeri felelősként* ellátja a 15/1998. (IV.30.) 9. §. (1) bekezdés szerinti feladatokat, valamint a feladatok koordinálását,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. A szakmaközi megbeszélésre meghívja a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akiknek részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő, veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

Település	Jelzések száma 2019.	Jelzések száma 2020.
Ásotthalom	64	42
Forráskút	33	13
Mórahalom	41	45
Öttömös	6	-*
Pusztamérges	12	2*
Ruzsa	17	4*
Üllés	29	11
Zákányzék	29	25
ÖSSZESEN	231	142

11.1.5. táblázat: Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött összes jelzések a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálati által ellátott településeken 2019-2020. év (* 2020. év 01-03. hónap jelzései)

Fenti táblázat alapján, az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma csökkenést mutat 2019. évhez képest. Öttömös, Pusztamérges és Ruzsa jelzései kizárólag a kiválást megelőző első három hónapot tükrözik, egyrészt ez is oka a csökkenésnek. A járványhelyzet a személyes kapcsolattartás esetében okozott visszaesést a szolgálatoknál, az első időszakban, március, április hónapban inkább a digitális, illetve telefonos kapcsolattartás került előtérbe, az iskolák a digitális oktatásra tértek át, ezáltal a problémák sokszor rejtve maradtak a szakemberek előtt. Legtöbb jelzés továbbra is az **egészségügyi szolgáltatóktól** (házi orvos, gyermekorvos, kórházak, védőnők), valamint a **köznevelési intézményektől** (iskolák) érkezik. Jelentősen emelkedett az **állampolgári bejelentések** száma is, egyre többen élnek a jelzés lehetőségével. Továbbra is jelentős számú jelzést tesz ki a **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatóktól** (szociális intézmények, gyermekjóléti szolgálatok, központok) és a **kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtóktól** (óvoda, bölcsőde) érkező jelzések.

Jelzést küldő megnevezése	2019. év			2020. év		
	Kiskorú (0-17 éves)	Nagyko- rú (18 éves és idősebb)	naszsszó	Kiskorú (0-17 éves)	Nagyko- rú (18 éves és idősebb)	naszsszó
Egészségügyi szolgáltató - Ebből védőnői jelzés	35 24	24 6	59 49	12 4	23 11	33 14
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók, -ebből család- és gyj. szolgálat -ebből család- és gyj. központ	22 14 5	10 1 3	32 15 8	20 9 10	11 1 1	30 10 10
Kisgyermek napközbeni ellátást nyújtók	14	1	15	3	-	3
Átmeneti gondozást biztosítók				1	-	1
Köznevelési intézmény	57	7	64	29	5	32
Rendőrség	3	5	8	4	5	9
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társ.i szervezet	23	12	35	6	10	15
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képvisező	6	8	14	-	10	10
Járási hivatal gyámhivatala	0	2	2	3	-	3
Munkaügyi hatóság	0	1	1	-	-	-
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT)	0	1	1	-	-	-
Egyéb	0	0	0	-	-	-
Összesen:	160	71	231	78	64	142

11.1.6. táblázat

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött összes jelzések 2019-2020. év jelzést küldőként a Homokháti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálati által ellátott településeken

11.1.2. Család-és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti központ feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint végrehajtási rendelete, a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján biztosítja.

Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Központja a Mórahalom Telephely 2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal együttesen, elkülönült szakmai egységként működik.

A 2020-as évben, a Homokháti Szociális Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálatának, valamint Család-és Gyermekjóléti Központjának hatósági és módszertani ellenőrzésére került sor.

A Család-és Gyermekjóléti Központ 2020. évi működési adatai

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kialakításával párhuzamosan, a járásszékhelyen 2016. január 1. napjától Család- és Gyermekjóléti Központ kezdte meg működését, ahol

esetmenedzseri és tanácsadói munkakörök jöttek létre. Az esetmenedzserek a hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatokat látják el Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a szakmai vezetővel közösen javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- a) védelembe vételére,
- b) megelőző pártfogására,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- d) nevelésbe vételére,
- e) családba fogadására,
- f) harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- g) családba fogadó gyám kirendelésére,
- h) tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- i) gondozási helyének megváltoztatására,
- j) után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó, hatósági intézkedés alatt álló gyermekek védelme

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében, a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait, a gyámhivatal és a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser:

- együttműködik a pártfogó felügyelővel,
- tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,
- elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, és
- közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

A pártfogó felügyelővel való együttműködés keretében az esetmenedzser:

- a pártfogó felügyelővel közösen végez családlátogatást, és közösen hallgatják meg a gyermeket. Az esetmenedzser a védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel körében végzett tevékenységéről, az eset előre haladásáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról, és szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot tesz a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, vagy a gyámhivatal általi más, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek számának alakulása 2020-ban

Település neve	védelembe vettek száma	ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma	Nevelésbe vettek száma	Utógondozás, szakellátásból kikerültek száma
Ásotthalom	18 fő	0 fő	23 fő*	3 fő
Bordány	4 fő	4 fő**	6 fő	0 fő
Forráskút	1 fő	0 fő	12 fő	0 fő
Mórahalom	16 fő	0 fő	7 fő	1 fő
Öttömös	1 fő	0 fő	0 fő	0 fő
Pusztamérges	1 fő	0 fő	2 fő	1 fő
Ruzsa	1 fő	0 fő	1 fő	0 fő
Üllés	0 fő	0 fő	4 fő	0 fő

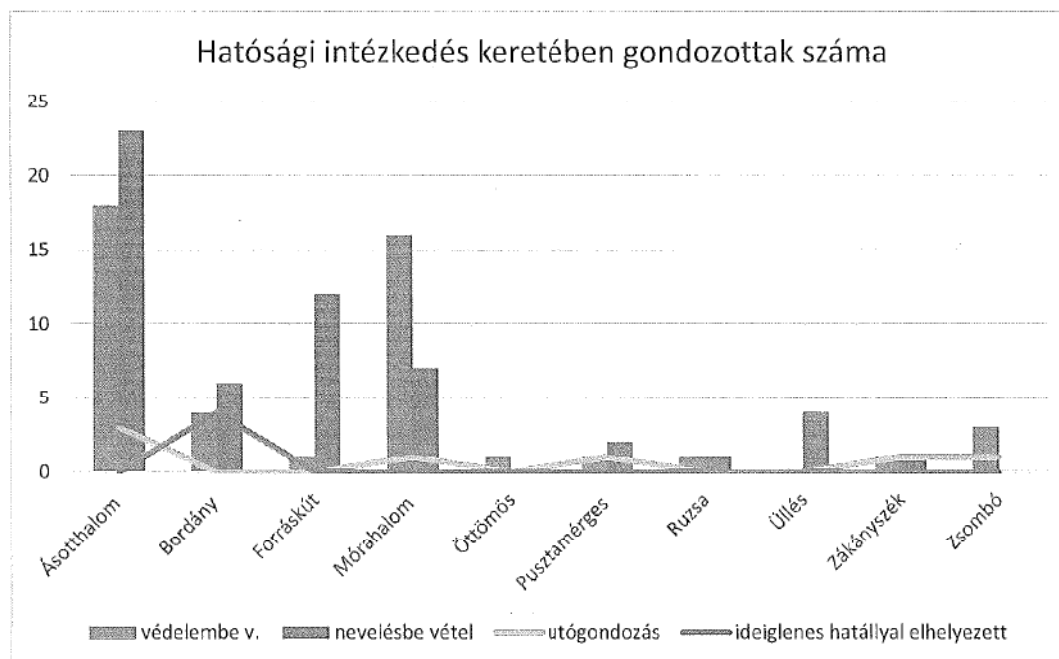
Zákányszék	1 fő	0 fő	1 fő	1 fő
Zsombó	3 fő	0 fő	0 fő	1 fő
Összesen:	46 fő	4 fő	56 fő	7 fő

11.2.1. táblázat

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma települések szerint

*Ásotthalom Nagyközség tekintetében két fő gyermek nevelésbe vétele a 2020-as év folyamán utógondozásra változott.

**Bordány Nagyközség tekintetében 3 fő gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése a 2020-as évben nevelésbe vételre változott.

Az esetmenedzseri tevékenységhez kapcsolódó feladatokat 3 fő esetmenedzser látja el Mórahalomi Járás Közigazgatási területén.

A táblázat és a diagramm alapján jól látható, hogy Ásotthalom és Mórahalom településeken a legmagasabb a védelembe vétel és a nevelésbe vétel keretében gondozottak száma. A védelembe vétel során a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével szorosan együttműködik. Járásunkban a szolgálat és a központ közötti együttműködés példaértékű a hatósági intézkedéssel érintett esetekben.

Az Ásotthalmon és Mórahalmon élő, védelembe vett gyermekek létszáma kiemelkedő a többi településhez képest. Ez az adat visszavezethető a települések magasabb lakosságszámára, a jelzőrendszeri tagok aktív észlelő és jelzőrendszeri munkájára, valamint a problémák komplexebb jellegére, melynek kezelése már szociális segítő tevékenység keretében nem orvosolható. A nevelésbe vett gyermekek száma Ásotthalom Nagyközség területén kiemelkedő, ezt követi Forráskút település, majd Mórahalom és Bordány Nagyközség. Ásotthalom Nagyközség területén mindig magas volt a nevelésbe vett gyermekek száma, amely abból is adódott, hogy sok nevelési készségbeli hiányossággal küzdő család költözik ki a hatóságok elől „menekülve” a településre és tanyákra, majd ezt követően nem tudják megfelelően kezelni a tanyasi lét nehézségeit sem.

Az **ideiglenes hatályú elhelyezés** Bordány Nagyközségben 4 fő gyermeket két családból érintett a 2020-as évben. Az egyik család esetében 3 testvér ideiglenes hatályú elhelyezése valósult meg, itt az anya egyedül maradt a három speciális szükségletű gyermekkel, akik

számára saját otthonában, egészségügyi problémájából adódóan sem tudta a gondozásukhoz és ellátásukhoz szükséges feltételeket maradéktalanul biztosítani. A másik esetben pedig a gyermek súlyos magatartási problémái miatt nem tudta a gondozást biztosító szülő vállalni a továbbiakban a gyermeke gondozását és nevelését.

A hatósági intézkedéssel érintett esetek kezelése során, az esetmenedzserek birtokában lévő szakmai eszköztár használatán kívül, a **speciális szolgáltatások** is segítségül hívhatók az esetfelelős szakember szakmai kompetenciáját meghaladó, vagy az ilyen jellegű segítség szükségességének esetében. Az esetkonferencia mint módszer, az egyén, család és szakemberek számára is egyaránt pontosan rávilágít az adott eset optimális kimenetére, illetve a segítségül hívható szakemberek és családtagok feladataira, vállalásaira és lehetőségeikre.

A 2020-as év tekintetében több nehézség is felmerült a Család- és Gyermekjóléti Központ működésében. A pandémiás helyzet nagyban megnehezítette a szociális segítő munkát, a családlátogatásokat, a hatósági intézkedéssel érintett családok ügyvitelét. A feladatok ellátását továbbá hátráltatta, hogy a 2020-as évben a területet ellátó mindhárom esetmenedzser személyében változás történt, közülük két munkavállaló nem rendelkezett család- és gyermekjóléti szolgáltatás terén gyakorlati tapasztalattal.

A védelembe vétellel legnagyobb arányban érintett települések közül Mórahalmon leginkább nevelési problémák, családi konfliktusok jellemzik az eseteket, illetve többször előfordult a gyermekek tankötelezettségének teljesítésében felmerült probléma. Több jelzés is érkezett igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatban, vagy romló tanulmányi eredményről, magatartási problémákról. Két kiskorú is abbahagyta tanulmányait, szakmát nem szereztek (bár egyikőjük sem tanköteles már).

Ásotthalom településen leginkább életviteli problémák, családi konfliktusok, illetve rossz lakáskörülmények jellemzik az eseteket, illetve az, hogy a szülők nem ismerik el a problémákat, így megrekednek egy-egy helyzetben. Egy ikertestvér-pár örökbefogadása megtörtént az évben, illetve három gyermek vonatkozásában örökbefogadhatóvá nyilvánítási eljárás indult meg. A rendezetlen lakás- és szociális körülmények, életvitel predesztinálja a problémák sokasodását. Továbbra is probléma Ásotthalom vonatkozásában a településre költözött, külföldi, valamint nem meghatározott állampolgárságú gyermekek és családjaik jövője.

Ezekén felül a 2020-as évben több **kapcsolattartási probléma** merült fel a Mórahalmi Járásban, a különélő szülők kommunikációs nehézségekkel küzdenek, a szülői felügyeleti jogok tisztázása is okozott több esetben gondot. Szakmai nehézségként jelenik meg, hogy a védelembe vétellel sem tudunk pozitív változást elérni a szülők egymás közötti kommunikációja terén, egymással szemben tanúsított magatartásukra nem tudunk hatást gyakorolni.

Speciális szolgáltatások biztosítása a Mórahalomi Járásban

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatellátása keretében, speciális szolgáltatásokat biztosít Mórahalom Járás közigazgatási területén.

A család- és gyermekjóléti központ a speciális szolgáltatásai körében

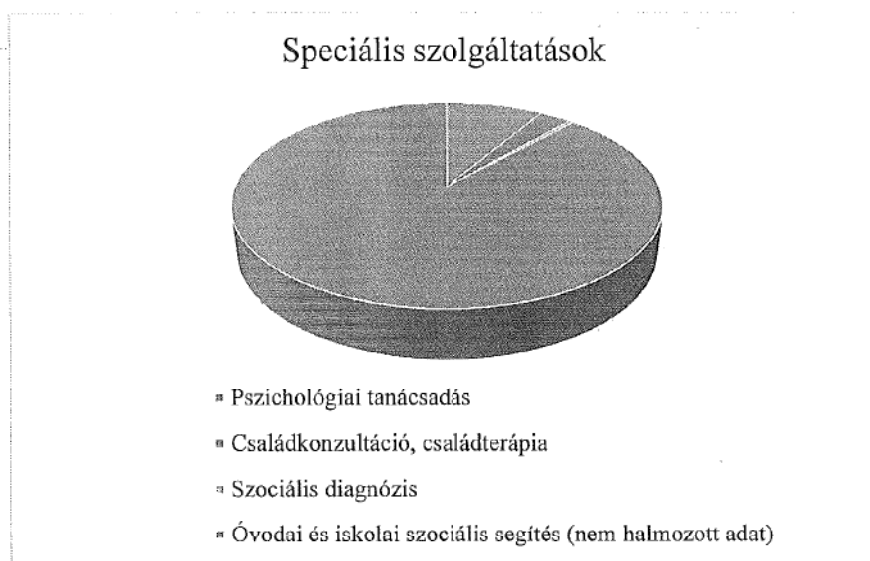
- pszichológiai tanácsadást,
- családterápiát/családkonzultációt,
- a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet,
- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,

- jogi tanácsadást,
- és készenléti szolgálatot működtet Mórahalom Járás Közigazgatási területén.

Speciális szolgáltatások biztosítása 2020-ban:

Település neve	Pszichológiai tanácsadás	Családkonzultáció, családterápia	Szociális diagnózis	Óvodai és iskolai szociális segítség (nem halmozott adat)
Ásotthalom	12 fő	5 fő	1 fő	474 fő
Bordány	47 fő	0 fő	0 fő	259 fő
Forráskút	10 fő	0 fő	0 fő	158 fő
Mórahalom	25 fő	31 fő	4 fő	461 fő
Öttömös	2 fő	2 fő	0 fő	54 fő
Pusztamérges	3 fő	2 fő	1 fő	25 fő
Ruzsa	16 fő	9 fő	0 fő	48 fő
Üllés	19 fő	0 fő	0 fő	115 fő
Zákányszék	11 fő	4 fő	2 fő	59 fő
Zsombó	22 fő	1 fő	1 fő	47 fő
Összesen:	167 fő	54 fő	9 fő	1700 fő

11.2.2. táblázat

Pszichológiai tanácsadás

A **pszichológiai tanácsadást** két pszichológus biztosítja heti 20-20 órában a Mórahalmi Járás 10 településén. A 2020-as év a **világjárvány** miatt speciális helyzetet teremtett, mely mind az ellátottakat, mind a szakembereket új kihívások elé állította. A családok küzdöttek a pandémia okozta bizonytalansággal, félelemmel, a digitális oktatás kihívásaival, a megváltozott munkakörülményekkel, a bezártsággal, ráadásul a lelki segítséget – amelyre most a korábbinál többeknek és nagyobb mértékben volt szükségük – hónapokig csupán telefonon, illetve online formában tudták igénybe venni. Bár az ilyen típusú segítségnyújtás is „jobb a semminél”, támaszt, kapaszkodót jelenthet, de mindenképpen veszít a hatékonyságából, hiszen a személyes kapcsolódáson alapuló bizalmi légkör sérül, ami a sikerhez egy ilyen folyamatban nagyon nagy

mértékben járul hozzá. A tapasztalat azt mutatta, hogy minden felnagyítódott a járvány hatására: a jól funkcionáló családok tagjai összezártak, még közelebb tudtak kerülni egymáshoz, de a rossz működésmódok is felerősödtek ott, ahol ez egyébként is jellemző volt.

Családterápia és családkonzultáció

Családterápia és családkonzultációs szolgáltatást egy fő, heti 20 órában foglalkoztatott családterapeuta szakember biztosít a járás tíz településén. 2020-ban a családterápiás tanácsadást igénybe vevők száma Mórahalmon **31 fő**, a többi ellátott település adatai a 11.2.2. táblázatban találhatók.

A kliensek változatos problémákkal fordultak a szakemberhez 2020-ban: betegség, betegápolás, halál, gyász, munkahelyi problémák, nagyszülőség, házassági krízis, mozaik család, felnőtt, serdülő, illetve kisgyermekkel való probléma stb. A klasszikus gyermeknevelési problémák kezelését nehezítette a megváltozott helyzet, azaz a távoktatás, vagy távmunka miatt megváltozott családi dinamika. Szinte minden esetben meg kellett nézni és erősíteni az egyének és családok stresszkezelési képességeit. A járvány felnagyította a problémákat, de egyben felerősítette a család fontosságát is.

A jelentkezők 90%-a önkéntesen jött. 30%-uk férfi, 70%-uk nő, azaz még mindig jellemzőbb, hogy nők keresik fel a családterapeuta szakembert.

Pozitív változás, hogy megnőtt azon kliensek száma, akik a párjukkal vagy több családtaggal tudnak eljönni családkonzultációra. 50-50% a pár- és család, illetve az egyéni terápia iránt az igény. Az egyéni munka iránt még azok is érdeklődnek, akik egyébként párban is dolgoznak. Ez azt jelzi, hogy a csökkent terápiás munka egy része áttevődött az **online felületre**, ami új terapeuta készségeket és módszereket kíván. Ennek a munkának **előnyei** is vannak, amelyek csökkent formában, de várhatóan a járványhelyzet javulása után is megmaradnak. Ilyen előnyök, hogy a külföldön élő családtagok online csatlakozását is lehetővé teszi, nincs utazási idő és költség, rugalmasabb forma stb.

Hátrányai: alapvető ismereteket és technikai feltételeket kíván, mint pl. jó internet elérhetőség. Hátránya még, hogy több nonverbális jel elvész, bár ez igaz a személyes térben, maszkban folytatott munkára is.

Szociális diagnózis felvétele

A 2020-as év első felében a szociális diagnózis elkészítését két fő látta el a járás 10 településén, melyet indokolt az ellátási terület nagysága. 2020 augusztusától jogszabályi módosítást követően, egy fő szociális diagnózist készítő eszményedzser vette fel a diagnózisokat Mórahalom Járás közigazgatási területén. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat is, valamint felveszi a kapcsolatot a kizárólagos szolgáltatóval, ezzel segítve a klienst, hogy a számára megfelelő egészségügyi, vagy szociális ellátást mielőbb megkaphassa. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket a szolgáltatás/ellátás biztosítására. Tapasztalatok alapján a munkakör nagy előnye a családsegítőkkel történő rendszeres konzultáció, eszmegbeszélés, a közös munkára mindig jó hatással van a megfelelő információáramlás. A 2019-es évhez képest kevesebb szociális diagnózis készült, ennek oka a 2020 márciusától jelenlévő járványhelyzet, amely során a személyes kapcsolatokat a minimálisra volt szükséges csökkenteni. Szociális diagnózis előzetes mérlegelést követően, a járványügyi helyzetre való tekintettel, különösen indokolt esetben került felvételekre. A Család- és Gyermekjóléti Központ és a jelzőrendszer által delegált ügyek, megkeresések egyáltalán nem fordultak elő az elmúlt évben.

A 2020-as évben a szociális diagnózis elkészítése során feltárt problémák nagyon sokrétűek voltak; gyermeknevelési problémák, szenvedélybetegség, kezeletlen pszichiátriai betegség, családi és párkapcsolati problémák voltak a leginkább jellemzőek.

2020. januárjában két fő vett részt Budapesten a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által szervezett EFOP-3.8.2-16 „Szociális humán erőforrás fejlesztés” elnevezésű projekt keretében a szociális diagnózist készítő eszményrendszer képzésen, megszerezve ezáltal a munkakörhöz kötött végzettséget.

Kapcsolattartási ügyelet

A Család- és Gyermekjóléti központ az 1997. évi XXXI. törvény 40/A § (2) alapján az általános szolgáltatási feladatain túl kapcsolattartási ügyeletet biztosít. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szerint a kapcsolattartási ügyelet biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozáshoz, együttlétre alkalmas semleges helyszínt. Az Intézmény 2020. februárjától kezdődően nyújtja a szolgáltatást, bíróság által szabályozott, jogerős határozattal jóváhagyott kapcsolattartási ügyekben. A szolgáltatást a felekkel előzetesen megbeszélte feltételek szerint, az Intézményi keret-megállapodásban, valamint a Házi rendben részletezett szabályok alapján lehet igénybe venni. A kapcsolattartási ügyeletek megtartására hétfői napokon került sor, amelyet a Család- és Gyermekjóléti Központ szakemberei láttak el. A **Covid-19** pandémia következtében kialakult járványhelyzet miatt, az akkor aktuális protokollnak megfelelően, a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatás március hónaptól június hónapig szünetelt. A 2020-as évben 6 fő vette igénybe a szolgáltatást, összesen 18 alkalommal. A kapcsolattartási ügyeletek alkalmával a legnagyobb nehézséget a szülők közötti rendkívül konfliktusos és elmergesedett viszony jelentette, amelyet több alkalommal kimondottan nehéz volt kezelni a kapcsolatügyi szakembereknek. A kialakult helyzet többször is speciális tudást igényelt volna egy szakképzett mediátor személyében.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

Munkavállalók körében történt változások az év során:

2020 első hónapjaiban távozott egy munkatárs, Zsoldos Bernadett, aki Zákányszék-Ruzsa-Pusztamérges-Öttömös területen látta el addig feladatait. Álláshelye nem került azonnal betöltésre, mivel a pandémiás helyzet miatt 2020. márciusától a köznevelési intézmények lezártak, a meglévő feladatok ellátására elegendő volt a szakmai létszám, fenti települések ellátása helyettesítésben történt 2020. augusztus 31-ig, illetve Zákányszék tekintetében szeptember 30-ig.

Bordány, Forráskút és Zsombó tekintetében személycsere történt, először Lerner Andrea látta el, majd 2020 áprilistól Gajdosné Kócsó Anna vette át a feladatokat. Lerner Andrea Ásotthalmon folytatta tevékenységét részmunkaidőben.

Gajdosné Kócsó Anna 2020. augusztus 31. után családsegítő munkakörbe került, helyét új munkatárs, Károlyi Anna foglalta el, aki jelenleg is ellátja Forráskút, Bordány, Zsombó települések köznevelési intézményeit.

Lerner Andrea intézménytől történő távozását követően, Joóné Ladányi Ildikó került Ásotthalomra 2020. szeptember 1-jétől, emellett Tarsoly Edénétől átvette a Szegedi SZC Tóth János Mórahalmi Szakképző Iskolája és Garabonciás Kollégiuma intézményében is a szociális segítő feladatokat.

2020. október 1-jétől Németh Gábor munkatárs Zákányszék, Ruzsa, Pusztamérges és Öttömös köznevelési intézményeiben kezdett tevékenykedni.

Tarsoly Edéné a Mórahalom és Üllés területén működő köznevelési intézményekben végzi munkáját, fenti kivétellel.

Ezzel a szakmai létszám feltöltésre került, a jogszabályban foglaltaknak megfelelően. Németh Gábor heti 20 órában, a többi három munkatárs heti 40 órában látja el feladatait.

A **személyi változások és a pandémiás helyzet okozta bizonytalanság** megnehezítették a folyamatos szakmai munkát, az ellátási területen működő intézményekben a bizalom kiépítése eleinte nehézkesen ment, az új szakemberek kemény munkával igyekeznek ezt a bizalmat stabilizálni.

A **szolgáltatás feladata és célja, segíteni a gyermek, a tanuló beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségei teljesítését, az azt akadályozó tényezők feltárását, a konfliktusok feloldását, a gyermek, a tanuló veszélyeztetettségének kiszűrését a köznevelési intézményekben.**

Az óvodai és iskolai szociális segítséget tekintve, három fő munkaforma megjelenése jellemző a köznevelési intézményekben: egyéni segítségnyújtás, csoportfoglalkozások és közösségi jellegű tevékenységek. A 10 településen az alábbi szám adatok keletkeztek az egyes tevékenység típusokra vonatkozóan:

Település:	Egyéni segítségnyújtások száma	Csoportfoglalkozások száma	Közösségi tevékenységek száma	Összes ellátott száma (nem halmozott)
Ásotthalom	176	47	26	474 fő
Bordány	140	69	9	259 fő
Forráskút	207	57	3	158 fő
Mórahalom	328	61	27	461 fő
Öttömös	0	39	0	54 fő
Pusztamérges	0	25	0	25 fő
Ruzsa	1	47	0	48 fő
Üllés	131	34	24	115 fő
Zákányszék	0	59	0	59 fő
Zsombó	38	14	0	47 fő
Összesen:	1021	452	89	1700 fő

11.2.3. táblázat

Az egyéni segítségnyújtás aránya igen magas a csoportfoglalkozások és a közösségi tevékenységek számához képest. Ennek fő okát abban látjuk, hogy a **veszélyhelyzet idején a munkatársak az iskolás gyermekek egyéni támogatásában, tanulásra motiválásában vettek részt leginkább, illetve a 2020. szeptemberi iskolakezdést követően az iskolahasználók körében megjelentek a nagy számú súlyos egyéni problémák, krízisek, melyeknek kezelésében a szociális segítők aktívan részt vettek.**

A csoportos foglalkozások a lezárások, korlátozások idején nem kerülhettek megszervezésre, a közösségi foglalkozások pedig jórészt a nyári szünetre korlátozódtak, napközik és táborok formájában.

Fő problémakörök voltak a 2020-as évben:

- **Online oktatás következtében fellépő problémák:** Bezártság, magányérzet, szülői konfliktusok okozta járulékos problémák, tanulásban leszakadással fenyegetett gyerekek kvázi esélyegyenlőtlensége a szociális, családi támogató háttér és a technikai eszközök hiányosságai miatt, továbbá a másodlagos szocializáció terén bekövetkező súlyos gondok, a már megkezdett fejlesztő folyamatok megszakadása, törése.

- Továbbra is gond a több települést ellátó munkatársak **közlekedéssel eltöltött ideje**, ami erőteljesen korlátozhatja az egy intézményben eltöltött intenzív, hatékony munkát.
- Továbbra is kiemelt jelentőségű, és a járványhelyzet által tovább súlyosbított a gyermekek körében nagy számban előforduló **magatartás- és teljesítményzavar**. Gyakori a BTMN megjelenése, és több esetben ADHD-s gyermek közösségbe történő beilleszkedési zavarai is nehezítik az oktatást. **Az ilyen problémával sújtott gyermekek közül már van, aki a gyermekjóléti alapellátás látókörében is megjelent.**
- A jelentős mértéket mutató **köznevelési intézményekbe történő beilleszkedési nehézség** egyaránt jellemző az óvodákra és az iskolákra is. A gyermekeknél a konfliktusok nehezített kezelése, az agresszió, a más vélemények el nem fogadása súlyos gondokat okoz egyes osztályokban, ezek száma növekedést mutat. Gyakran nem megoldott az átlagostól eltérő viselkedésű és háttérű gyermekek kezelése az intézményeken belül, **a pszichológiai ellátás korlátozott, hosszú a várólista, ebből adódóan sok az időszakosan ellátatlan gyermek.**
- Egyre gyakoribb **a szorongás megjelenése** a gyermekeknél, ami részben az iskolai teljesítmény kényszernek, részben a járványhelyzet következményeinek tudható be.
- **Egyes intézmények nem szívesen jeleznek, vagy adott esetben a jelzésről nem tájékoztatják az intézményben működő szociális segítőt.** Így a segítő utólag szerez tudomást az esetről, holott korábban még esetlegesen tenni lehetett volna az elsődleges prevenció szintjén is azért, hogy a probléma ne mérgesedjen el.
- A gyermekek továbbra is jellemzően **vágynak a játékos, kötetlen szabadidős tevékenységre**, és arra, hogy egyénileg meghallgassák őket. Mindezekre a jelentős mértékű iskolai elvárásrendszer miatt kevésbé van lehetőség, ami gyakran okoz frusztrációt, feszültséget az iskolás gyermekekben.
- Az óvodáskorúaknál továbbra is gyakran észlelhető **a szülői fegyelmezés hiánya**, a keret-nélküliség, amelynek eredménye, hogy a kisgyermekek nem ismerik viselkedési határaikat, az alapvető tisztelet érzését. Ezekkel a gondokkal kerülnek első osztályba, ahol a megnövekedett elvárásrendszer, a számtalan változás még tovább ront a már meglévő állapotokon.
- Továbbra is aggasztó méreteket ölt a gyermekek (és szüleik) körében az **okos telefonok, tabletek** – és a közösségi oldalak - mértéktelen és kontrollálatlan használata, amelyre „legális” lehetőség is adódott az online oktatás ürügyén. Több családban a szülő telefonja került a gyermekekhez, ezzel lehetőséget adva arra, hogy természetesnek vegyék az eszközök napi szintű, gyakori használatát. Az online tér veszélyei közül kiemelnénk **a közösségi felületeken történő cyber-bullying** fokozott jelenlétét a gyermekek között, továbbá más, video lehetőségeket nyújtó felületek felelőtlen, infantilis használatát. Ezek hosszú távú következményei beláthatatlanok, amennyiben nem lépünk fel ellene a családokkal és az intézményekkel egységesen.
- Az intézményben dolgozó szociális segítők személyi változásai nehézségeket okoztak az év során, részben az ellátási területek átadásából/átvételéből adódóan, részben pedig a szakmai mentorálás nehézségei tekintetében. A segítők közötti közvetlen szakmai kommunikációt nehezíti a pandémiás helyzetből adódó kevés számú találkozás, illetve az ellátási terület kiterjedtsége. Ez a járványhelyzet megszűnésével – reményeink szerint – pozitív irányba változik majd.

Utcai szociális munka

Az **utcai szociális munka** szolgáltatás a prevenciós célzatú közösségi rendezvények keretében valósult meg a korábbi évek során. Az elmúlt évben a pandémia miatt sajnos nem kerülhetett

sor térségi közösségi programok megrendezésére, ezért az utcai szociális munka az egyéni esetkezelésekre korlátozódott a 2020-as évben.

Készenléti szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Központ Készenléti Szolgálatot működtet Mórahalom Járás **közigazgatási területén**, melynek célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A **készenléti szolgálat** ügyeleti száma +36-30/257-72-43 normál tarifával hívható szám. A 2020-as évben Mórahalom Járás területéről 8 alkalommal hívták az ügyeleti számot, a 8 hívásból 4 telefonáló tévesen hívta a szolgálat elérhetőségét. Ezen hívásszám alapján megállapítható, hogy a 2020-as évben sem érte el a potenciálisan elvárható hívásszámot a készenléti szolgálat ügyeleti telefonja, azonban időnként továbbra is érkeznek olyan hívások, amelyek hosszabb ideje elhúzódó folyamatokra hívják fel a figyelmet, és ekkor elindul a változás. A készenléti szolgálat a 2019-es évtől a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve az egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára is segítséget nyújt a krízishelyzet megszüntetésében (1993. évi III. tv. 64. § (4) g. pontja alapján).

Jogi tanácsadás

A Homokháti Szociális Központ szolgáltatási köre 2020 júniusában a jogi tanácsadással egészült ki. A jogi tanácsadó segíti a Homokháti Szociális Központ fenntartójának intézményi feladatellátásával kapcsolatos tevékenységét, továbbá a mórahalmi Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekvédelmi feladatellátása során felmerülő hatósági, kapcsolattartási és egyéb jogi segítséget igénylő esetekben biztosít tanácsadói tevékenységet.

A 2020-as évben a jogi tanácsadás vonatkozásában a legjellemzőbb problémátípus a **kapcsolattartási probléma** volt.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított **speciális szolgáltatások az igénybe vevők lakóhelyén**, a járás településein kerültek biztosításra az elmúlt évben is.

Járási jelzőrendszeri tevékenység

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a **Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának feladatai:**

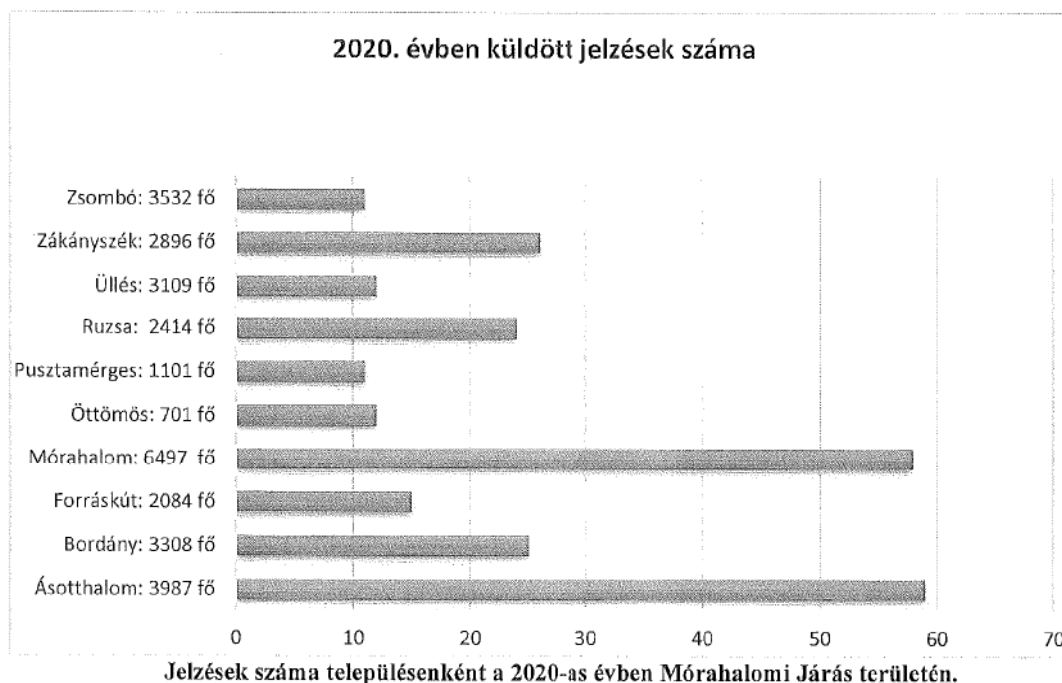
- a.) Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszer munkáját,
- b.) Szakmai támogatást nyújt:
 - a szakmaközi megbeszélések,
 - az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez,
 - valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c.) Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d.) A család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család -és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatást igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család - és gyermekjóléti központot - megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- e.) Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok feloldásában,
- f.) Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban,
- g.) Megteszi a Gyvt. 17. §. (4) bekezdése szerinti jelzést,

h.) Valamint a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonos szolgálattal.

A jelzőrendszer négy szintjét különböztethetjük meg, a következők szerint:

- 1.) **Települési szint** (család -és gyermekjóléti szolgálatok/jelzőrendszer felelős)
- 2.) **Járási szint** (család -és gyermekjóléti központok/jelzőrendszeri tanácsadó/készenléti szolgálat)
- 3.) **Megyei, Fővárosi szint** (Megyei, Fővárosi Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály)
- 4.) **Országos szint** (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság/ Gyermekvédő hívószám, ami napi 24 órában hívható telefonvonal) **06-80-212-021**

A járási jelzőrendszeri tanácsadó minden évben statisztikát készít a településekre érkezett jelzésekről, amelyet az alábbi táblázat mutat be az elmúlt év vonatkozásában.

A 2020. évben Ásotthalom Nagyközség területén a jelzőrendszeri tevékenység kiemelkedő volt, melyet Mórahalom és Zákányszék települései követtek.

Kiemelkedően fontos szerepe van a jelzőrendszeri tevékenységnek a veszélyeztetettség észlelésében, jelzésében és mindezek eredményeképpen az időben történő, megfelelő kezelésében.

Jelzések száma (KSH adattábla) 2019/2020-ban a Mórahalmi Járásban:

Települések	2019. évben küldött jelzések száma		Összesen	2019. évben a jelzéssel érintett személyek száma	
	0-17 évesekkel kapcsolatban	18 éves és idősebb személyekkel		0-17 évesekkel	18 éves és idősebb

	megküldött jelzések száma	kapcsolatos jelzések száma			
Asotthalom	49	13	62	34	13
Bordány	23	9	32	23	9
Forráskút	22	11	33	22	11
Mórahalom	24	17	41	24	17
Öttömös	6	-	6	6	-
Pusztamérges	10	3	13	13	3
Ruzsa	10	7	17	8	7
Üllés	19	10	29	16	9
Zákányszék	14	14	28	12	8
Zsombó	13	-	13	10	-

11.2.4. táblázat

Települési adatok 2020-as évi jelzések számáról

Települések	2020. évben küldött jelzések száma		Összesen	2020. évben a jelzéssel érintett személyek száma	
	0-17 évesekkel kapcsolatban megküldött jelzések száma	18 éves és idősebb személyekkel kapcsolatos jelzések száma		0-17 évesekkel	18 éves és idősebb
Asotthalom	45	18	59	30	17
Bordány	18	7	25	16	7
Forráskút	10	5	15	9	5
Mórahalom	34	24	58	34	24
Öttömös	11	1	12	9	2
Pusztamérges	9	2	11	10	1
Ruzsa	15	9	24	11	2
Üllés	9	3	12	8	4
Zákányszék	16	10	26	16	10
Zsombó	10	1	11	7	2

11.2.5. táblázat

A 2019/2020-as jelzéseket bemutató táblázatok jól érzékeltetik a jelzések számának alakulását az elmúlt két évben, a járás 10 településén.

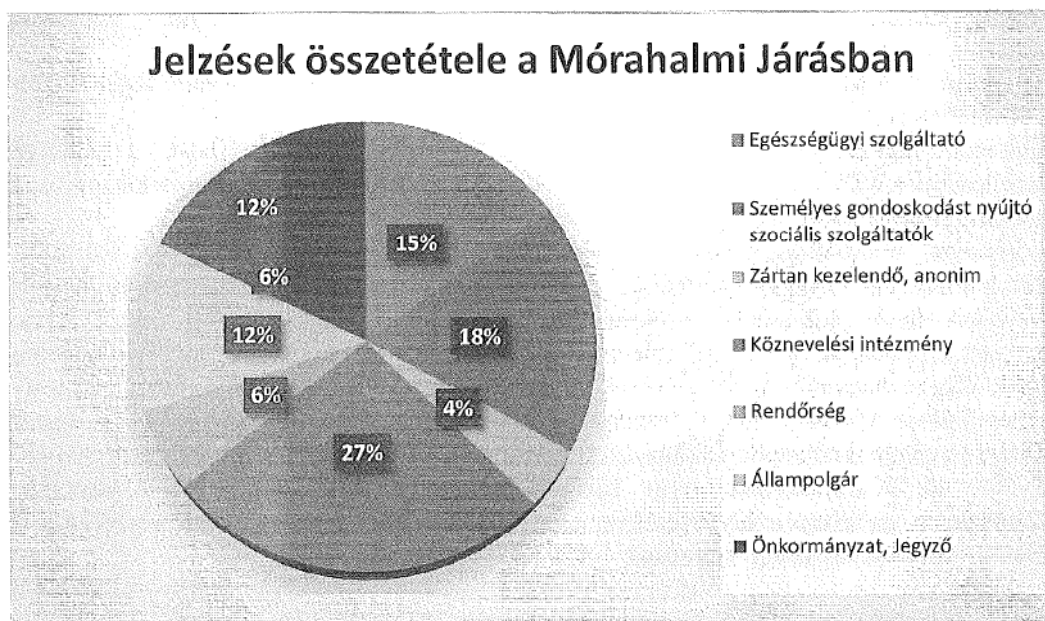
A 2020. évi jelzések számának alakulása a 2019. évi jelzések számához viszonyítva néhány település esetében jelentős eltérést mutat. Ezek az eltérések adódhatnak a jelzőrendszeri aktivitásból, a jelzésekkel érintett személyek/családok más településre történő költözése okán, a veszélyeztetettség megszüntetéséből, ill. a járványhelyzet is eredményezhette egy-egy település vonatkozásában a beérkezett jelzések csökkenését.

A jövőben a járási jelzőrendszeri tanácsadó továbbra is arra ösztönzi a jelzőrendszeri tagokat a járásban, hogy jelzési kötelezettségüknek tegyenek eleget, a szakmai összejöveteleken jelenjenek meg, a szakemberek konzultáljanak a problémás egyénekről, családokról.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma a jelzést küldő megnevezése szerint a Mórahalmi Járásban, 2020-ban

Jelzést küldő megnevezése	2020.		
	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb)	Összesen
Egészségügyi szolgáltató	19	19	38
- Ebből védőnői jelzés	7	8	15
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók, -ebből család- és gyermekjóléti szolgálat -ebből család- és gyermekjóléti központ	29 17 12	17 1 2	46 18 14
Köznevelési intézmény	63	4	67
Rendőrség	10	5	15
Állampolgár	17	14	31
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	2	12	14
Járási hivatal gyámhivatala	30	1	31
Zártan kezelendő, anonim	2	9	11
Összesen:	172	81	253

11.2.6. táblázat

A köznevelési intézményektől érkezett jelzések teszik ki a fogadott jelzések többségét, amelyeknek nagy részét az **igazolatlan iskolai hiányzásokkal** kapcsolatos problémák, valamint az oktatási, nevelési intézményekben előforduló **magatartásproblémák** alkotják. A jelzések számát tekintve **második-helyen** a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók állnak, majd a harmadik legtöbb jelzés az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett. A személyes szolgáltatók által küldött jelzések tekintetében a kiskorúakról érkezett jelzések száma magasabb, mint a felnőttek ügyében megtett jelzések száma. Ezen jelzések leginkább kiskorú veszélyeztetését, elhanyagolását, családi, kapcsolati problémákat, gyermeknevelési, illetve szociális és életviteli problémákat tárnak fel.

Az egészségügyi szolgáltató által küldött jelzések legnagyobb része **szülői elhanyagolást**, illetve **családi konfliktust** tárt fel, valamint jelentős számot mutat továbbra is az idős, vagy **beteg, önmagukról gondoskodni nem képes, vagy rendkívül rossz szociális körülmények** között élő személyekkel kapcsolatos, háziorvosok által megküldött jelzések.

A tavalyi évben is nagy számban jeleztek állampolgárok, ami azt mutatja, hogy az emberek magánszemélyként is egyre jobban figyelnek a környezetükben előforduló problémákra, kialakult veszélyhelyzetekre, és fontosnak tartják a jelzés megtételét az illetékes intézmények felé. Ezen jelzések tartalmát, és a jelzésben szereplők életkorát tekintve, megállapítható, hogy a tavalyi évhez képest a felnőtt személyekkel kapcsolatos jelzések száma növekedett. A magánszemélyek által küldött jelzésekben leginkább **kapcsolati erőszak, elhanyagolás, nevelési problémák, rossz körülmények** szerepelnek egy-egy jelzett problémaként.

A jelzett problémátípusok tekintetében összességében elmondható, hogy járási szinten a legtöbb **jelzés: igazolatlan iskolai hiányzás, gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, kapcsolati problémák, konfliktusok, lelki és mentális problémák** ügyében érkezik.

Családon belüli bántalmazás ügyében 12 alkalommal érkezett jelzés a járás településeit tekintve.

A jelzett problémák alapján megerősítést nyert a tavalyi évben is, hogy a családoknál jelentkező problémák kezelésében, megoldásában nagy szükség van a tanácsadók bevonására, munkájukkal nagyban elősegítik a családoknál jelentkező működési zavarok feltárását, és azok megszüntetésében is közreműködnek.

Fontos kiemelni, hogy évről-évre növekszik azon jelzések száma, amelyek egyedül élő, lakhatási és szociális problémákkal küzdő személyek ügyében érkeznek. A járás tekintetében nagy igény mutatkozik krízishelyzetben lévő személyek számára lakhatási lehetőség biztosítására.

A jelzőrendszer a járásban megfelelően működik, a szolgálatok és a jelzőrendszer tagjai között a kapcsolattartás és az információáramlás folyamatos.

A pandémiás helyzetre tekintettel a személyes kapcsolatfelvételt, illetve a szakmai megbeszélésekre a 2020-as évben ritkábban volt lehetőség, de telefonon, illetve elektronikusan a kapcsolat, információáramlás folyamatosan megvalósult.

A jelzőrendszer működése Mórahalom Városában: A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat továbbra is fontosnak tartja a jelzőrendszer stabilitásának és megerősítésének céljából, hogy a jelzőrendszeri tagok folyamatos szakmai továbbképzésben részesüljenek, folyamatosan tájékoztatást kapjanak az őket érintő feladatokról, illetve a jogszabályváltozásokról. Továbbra sem lehet eléggé hangsúlyozni a jelzések fontosságát, hogy minél hatékonyabb preventív segítségnyújtásban részesüljenek a rászoruló gyermekek, családok. A jelzőrendszeri tagok aktivitása e téren elengedhetetlen ahhoz, hogy eredményes és hatékony munkát végezhesünk. **Évről évre az a tapasztalat, hogy kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk a szociális jelzőrendszerre, az esetmegbeszélésekre, esetkonferenciák szervezésére a veszélyeztetett felnőttek és idősek érdekében egyaránt.**

A család- és gyermekjóléti szolgálatatás 2020-as évi aspektusai

Az elmúlt év két okból is kihívást jelentett a terület számára.

Egyrészt a **pandémia** okozott nehézséget a szakmai tevékenység biztosításában, tekintettel arra, hogy a megváltozott helyzethez és védelmi intézkedésekhez kellett folyamatosan alkalmazkodni, azonban a szociális munka és a családsegítés területén a személyes jelenlét nélkül nem lehet hatékony segítő munkát biztosítani. Ezért a védelmi intézkedések betartása mellett arra törekedtünk a 2020-as év során is, hogy a szakemberek személyes jelenléte folyamatosan biztosítva legyen a veszélyeztetett egyének és családok körében.

A másik jelentős nehézséget a területet elhagyó szakemberek által indukált szervezeti átalakulás jelentette a Család- és Gyermejjóléti Központ, továbbá a Mórahalom Telephely 2. Család- és Gyermejjóléti Szolgálatának vonatkozásában. A munkatársakkal, intézményekkel, és legfőképp a szolgáltatást igénybe vevőkkel is új bizalmi kapcsolat kiépítésén kellett dolgoznia a szakembereknek.

Jövőre vonatkozó terveink között szerepel:

A jelzések megtételének fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni. Az apróbb problémák észlelésekor már elindulhat az információcsere a jelzőrendszer tagok között.

Ezért célunk a jelzőrendszer tagok ismereteinek és tudásának bővítése és folyamatos frissítése a szakmaközi megbeszéléseken, és különböző fórumainkon keresztül a jövőben is.

Fontosnak tartjuk helyzetbe hozni őket, és megváltoztatni a szociális jelzőrendszer szemléletét és látásmódját a jövőbeni esetek tekintetében.

Célunk továbbra is a pályázati lehetőségeink minél szélesebb körű, minden korosztályt érintő kihasználása. Fontosnak tartjuk a térségi prevenciós programok rendszeres megvalósítását, ezzel mérsékelve a rászoruló igénybe vevők szociális hátrányait, és megragadni a közösség megtartó erejének előnyeit.

Az utcai szociális munka keretében, a jövőben kitelepüléseket tervezünk a járás nagyobb rendezvényeire, melynek során jobban megismerhetjük a közösségek problémáit, igényeit, szorosabbra kívánjuk kötni az együttműködést a civil rendvédelmi szervezetekkel, önszolgáltató csoportokkal.

Az átmeneti otthon hiánya a járásunkban továbbra is megoldásra vár, és egyre nagyobb igény mutatkozik idős otthonra is, hiszen a már meglévő intézmények nem fedik le a valós igényeket.

12. Védőnői Szolgálat

A szolgáltatás célja:

A várandós anyák, 0-14 évesek, illetve serdülők és családtagjaik komplex egészségügyi, mentális és szociális gondozása, a családok egészségmegőrzése, életkörülményeik javítása.

Feladata:

A védőnői szolgálat feladatát a körzeti védőnői szolgálatról szóló 5/1995. (II.8.) NM rendelet, a területi Védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet, és az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3) NM rendelet alapján végzi.

A védőnői gondozás a családok egészségének megőrzésére, életkörülményeinek javítására irányuló tevékenység (egészségügyi, szociális, mentális), melyet a család otthonában, az anyagyermekvédelmi tanácsadóban és egyéb helyeken (egészségügyi intézmény, iskola, óvoda) végeznek a védőnők.

Feladatai a 49/2004 (V.21) ESZCSM rendelet 3. § alapján:

- a) a nővédelem,
- b) a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- c) a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- d) az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- e) az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- f) az oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;

- g) családgondozás keretében,
ga) a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
gb) soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján,
gc) a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a területi védőnői ellátás (a családlátogatás) igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
gd) figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
ge) tájékoztatás az állami, civil, karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,
gg) a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgáltató számára,
gh) részvétel a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, eseti megbeszélésein,
gi) szükség esetén, felkérésre - illetékességi körén kívüli körzetben - eseti gondnokság ellátása;
h) az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A várandós gondozást Zákányszéken a védőnők önálló védőnői tanácsadás keretében végzik, szoros együttműködésben a mórachalmi Várandós szaktanácsadás, és Szegeden a Gogol utcában található Centrális várandós tanácsadás szakembereivel. A tanácsadásokon zajlik a várandósok első jelentkezésekor a várandós anya gondozási könyvének kiadása, majd ezt követően alapvető fizikális vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, vérnyomás, szükség esetén vércukor mérése), reagensekkel vizeletvizsgálat, illetve a 28. héttől a magzati szívhang hallgatása, továbbá a várandós leleteinek dokumentálása, és a felmerülő kérdésekre adekvát tanácsok megbeszélése. A csecsemő és kisgyermek szaktanácsadást Zákányszéken önálló védőnői tanácsadás keretében, valamint a háziorvosokkal, Dr. Sebestyén Balázssal és Dr. Mester Lajossal közösen végzik a védőnők.

Kapcsolattartás:

A védőnők feladataikat védőnői körzetek szerint látják el. A védőnői körzetek száma Zákányszéken kettő. A védőnők a körzetükbe tartozó családokkal családlátogatás, védőnői fogadóóra és tanácsadás keretében tartják a kapcsolatot.

település	telephely elérhetősége
Zákányszék	6787 Zákányszék, Petőfi u 11.

Körzetek száma	Szakmai létszám
2	2 fő védőnő

12.1. táblázat

Szakfelügyelet:

A Védőnői Szolgálat szakmai irányítását és ellenőrzését a Csongrád-Csanád Megyei Járási Hivatal Szegedi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézetén belül, a járási tiszt főorvos és a járási vezető védőnő látja el.

2020 júliusában a vezető védőnő szakmai látogatása személyes formában nem valósult meg a jelenlegi járványügyi helyzet miatt. Helyszíni ellenőrzéssel nem járó szakfelügyelet keretében a területi, az iskolai és a vegyes körzetekben ellátott gondozottak létszámának szakfelügyeleti vizsgálata normál és fokozott gondozás szerint történt.

Az ellenőrzés során a vezető védőnő a kolléganők adatszolgáltatását naprakésznek találta, feladatukat a szakma szabályainak megfelelően végzik.

Ellátottak köre:

A településen élő várandós anyák, 0-14 évesek, illetve serdülők és családtagjaik. A szülések száma az elmúlt évekhez viszonyítva emelkedett. A területi munka mellett az óvodában és iskolában végzett védőnői teendők egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak a plusz index osztályok szűrésével, az új védőoltási adminisztrációval, egészségmegőrző előadások tartásával.

Az iskola-egészségügyi munkában jelentős szerepe van a tisztasági szűrésnek, melyet a jogszabályoknak megfelelően negyedévente, illetve havi gyakorisággal végeznek a kolléganők. Kiemelt szerepet kap a hátrányos helyzetűek fokozott gondozása. A család- és gyermekjóléti szolgálat családgondozóival szorosan együttműködnek a védőnők, tagjai az általuk működtetett észlelő és jelzőrendszernek.

Körzetek adatai 2020. december 31-én:

Zákányszék I-es körzet:

Gondozott családok száma: 63 (Összes ellátott 95 fő)

Várandósok száma: 8 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 4 fő

0-11 hónapos csecsemők száma: 12 fő, fokozott gondozott egészségügyi okok miatt 1 fő

12-35 hónapos kisdetek száma: 25 fő

3-6 éves gyermekek száma: 50 fő, ebből fokozott gondozott környezeti okokból: 2 fő, egészségügyi okokból: 5 fő

7-18 éves oktatási intézménybe nem járó gyermek: nem volt.

Zákányszék II-es körzet

Gondozott családok száma: 67 (Összes ellátott 94 fő)

Várandósok száma: 5 fő, ebből fokozott gondozott egészségügyi okból: 1 fő; egészségügyi és környezeti okból: 1 fő

0-11 hónapos csecsemők száma: 18 fő, fokozott gondozott egészségügyi okok miatt 2 fő

12-35 hónapos kisdetek száma: 30 fő ebből fokozott gondozott egészségügyi okok miatt 1 fő környezeti okokból: 1 fő

3-6 éves gyermekek száma: 41 fő ebből fokozott gondozott egészségügyi okokból: 2 fő

7-18 éves iskolába nem járó gyermek: nem volt.

2018 szeptemberében a védőnői ellátás személyi és tárgyi minimum feltételeinek vizsgálatáról történő szakfelügyeleti vizsgálat során megállapították, hogy a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. ESzCsM rendelet alapján, a védőnői tanácsadó akadálymentesítésére, babakocsi tároló kialakítására nem került sor, 2020-ban szintén elmaradt ezek megvalósítása.

Egyéb tevékenységek

2020 januárjában még lehetőség nyílt a Baba-Mama Klub megtartására „Elválás-leválás, közösségbe megy a gyerek” címmel. A későbbiekben a pandémiás helyzetre való tekintettel nem kerültek megszervezésre ezek a találkozók.

A Védőnők feladatkörébe beletartozik a helyi egészségügyi szakszeméllyel való együttműködés.

A 2020-as évben ismét megszervezésre került a védőnők és a családsegítő kolléganő közös karácsonyi adomány gyűjtése, és ezt követően adomány osztása a rászoruló zákányszéki családok részére.

A Praxisközösség a Zákányszéki Védőnői Szolgálat vonatkozásában

Az EFOP-1.8.2-17-2017-00002 azonosítószámú projekt átfogó célja, hogy a praxisközösség ellátási területén javuljon a lakosság egészségi állapota, növekedjen az egészségben eltöltött életevek száma, a fejlesztés járuljon hozzá az alapellátás prevenciós fókuszú áthangolásához, és ezáltal a lakosság egészségtudatosságának növeléséhez. E projekt keretében Zákányszéken a Védőnői Szolgálat közreműködésével 2018 novemberétől 2020 januárjáig, havi rendszerességgel működött a már említett Baba-Mama Klub, melynek keretén belül különböző ünnepségek, szakmai előadások valósultak meg. Bízunk benne, hogy a pandémiás helyzet megszűnésével újra lehetőség nyílik az előadások, ünnepségek megtartására.

E projekt a Zákányszéki Manó-Kert Óvodában tartott prevenciós „pes planus” tornák megszervezésével és kivitelezésével bővült 2020 januárjában és februárjában, amikor 4 alkalommal tartott tornát a védőnő két csoportban, összesen 45 gyermek részére.

A program keretében 18 év alatti gyermekek egészségi állapotfelmérését végezte még el a védőnő.

Pandémia

A pandémia ideje alatt, 2020 március végétől kizárólag telefonon egyeztetett időpontra jelenhettek meg a várandósok, illetve a csecsemőtanácsadásra érkezők.

Elsődlegesen az először jelentkező várandósokat, a szülés előtt álló gondozottakat és a csecsemőket, továbbá az életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatok elvégzése miatt az érintett gyermekeket, szülőket kellett behívni tanácsadásra.

A védőnők kötelesek voltak a távkonzultációt előtérbe helyezni a családlátogatások alkalmával. A távkonzultáció nagyban megnehezítette a feladatellátást a védőnők részéről, hiszen telefonon, videótelefonon keresztül folytatott beszélgetések, gondozások során nem nyíltak meg úgy a gondozottak, mint a személyes találkozások alkalmával.

A védőnők 2020.06.19-étől otthonaikban is felkereshetik a gondozottakat az előírt utasítások, szabályok betartásával: védőfelszerelés - kesztyű, szájmasc, kézfertőtlenítő, szükség esetén látogatóköpeny, lábszák használata kötelező a látogatások során.

13. Konyha

Az Intézmény az Ásotthalmi Tagintézmény keretében egy 290 adagszámmal működő, és a Zákányszéki Tagintézményben egy 160 adagszámmal működő konyhát üzemeltet.

A **Zákányszéki főzőkonyha**, szociális étkeztetés keretében ellátja a Zákányszék Község és Mórahalom Város közigazgatási területén élők étkeztetését, munkanapokon pedig biztosítja a helyi idősök otthona étkeztetési feladatait.

2015.09.01-jétől érvénybe lépett a közétkeztetésre vonatkozó szabályozás, ami előírja a diétás étkeztetést végző konyhákban a dietetikus, vagy diétás szakács alkalmazását.

Az Intézmény 2015.09.01.-jétől alkalmaz dietetikust heti 10 órában, Ásotthalom és Zákányszék esetében 5-5 órára bontva. Feladata - az ételmezésvezető által elkészített heti normál étlap alapján - a diabetikus étlap elkészítése és a napi diétás ételkészítés szakmai felügyelete.

A 2020-es évben bekövetkezett főbb változások az Ásotthalmi konyha tekintetében

Az Idősek Otthonában 6 fő diétás étkezést igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 4 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Az Ásotthalmi főzőkonyhán 2020-ban 59 167 adag ebéd készült, ebből

• Általános iskolai étkezők	21 103 adag
• Gyakorlaton lévő tanuló étkező	9 adag
• Idősek Otthona lakói	12 252 adag
• Demens ellátottak	85 adag
• Helyben étkezők	281 adag
• Elvitellel étkezők	1 053 adag
• Kiszállítással étkezők	16 324 adag
• Zákányszéki Idősek Otthona	1590 adag
• Népkonyha	1 111 adag
• Szünidei gyermekétkeztetés	925 adag
• Munkahelyi étkezés	3936 adag
• Nyári gyermekfelügyelet	298 adag
• Erzsébet tábor (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna)	200 adag

Emellett az iskolások 15 781 adag tízórait és 14 358 adag uzsonnát, míg az Ásotthalmi Idősek Otthona lakói 12 436 adag reggelit, tízórait és ugyanennyi uzsonnát, vacsorát kaptak.

Eszközbeszerzések 2020-ban:

Az általános iskola tálalókonyhájához a következő eszközök kerültek beszerzésre:

- tálca 170 db
- ételtároló doboz 6 db
- csepegtető kocsi 3 szintes 1 db
- munkaasztal RM 1 db

A főzőkonyhára a következő eszközök kerültek beszerzésre:

- RM fazék 50 literes 1 db
- RM lábas 31,4 literes 1 db
- RM lábas 59 literes 1 db
- RM szószos edény 2 literes 1 db
- palacsinta sütő márvány bevonattal 3 db
- ételmintás üveg 12 db
- vándling 25 literes 1 db
- bécsi szeletsütő 1 db
- mércés vödör 2 db
- szűrő 24 cm 1 db
- ételtároló doboz 6 literes 2 db
- ételtároló doboz 2,8 literes 2 db
- fakanál 4 db

- tömítő gyűrű 2 db
- lapátkanál 1 db
- szűrőkanál 1 db
- merőkanál 500 ml 1 db
- hámozó 6 db
- zsúrkocsi 1 db

2020. évben bekövetkezett főbb változások a Zákányszéki konyha tekintetében

Zákányszéken 2020-ban összesen 39 796 adag ebéd készült, ebből

• Helyben étkezők	1 083 adag
• Elvitellel étkezők	3 896 adag
• Kiszállítással étkezők	10 323 adag
• Mórahalom helyben étkezők	1 621 adag
• Mórahalom kiszállítással étkezők	8 149 adag
• Idősek Otthona Zákányszék	3 496 adag
• ISZEK, Bordány diétás étkezés	3 272 adag
• Munkahelyi étkezés	1 595 adag
• Demens étkezők	504 adag
• Mórahalmi népkonyha	2 090 adag
• Zákányszéki népkonyha	2 031 adag
• Nyári tábori étkezők	189 adag
• Ásotthalom diabetikus étkezők	53 adag
• Óvoda, iskola étkezők	1 370 adag

Emellett az Idősek Otthona lakói 5287 adag reggelit, tízórait, és ugyanennyi uzsonnát, vacsorát kaptak.

Az Idősek Otthonában 2 fő diétát igénylő lakó él, ők egész napos diétás étkeztetésben részesülnek, külterületen további 5 fő ellátott igényel orvosi ajánlásra diabetikus ebédet.

Eszközbeszerzések 2020-ban

- Elektrolux hűtőszekrény 1 db
- RM lábas 18 literes 1 db
- RM fazék 20 literes 1 db
- teflon serpenyő 2 db
- Tefal konyhai aprító 1 db

A konyhákban a HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer követelményeit kötelező betartani, ami kiterjed a konyha működésének összes higiéniai előírására.

A pandémia ideje alatt, a munkavállalókat érő fertőzésveszély, és az esetleges fertőzés továbbadásának minimalizálása érdekében arcot és szájat elfedő maszk viselése, a munka teljes ideje alatt kötelezővé vált.

Az előírtnál is fokozottabb fertőtlenítés, illetve az ételek egyszer használatos ételtartókban történő kiszállítása többletköltséget eredményezett.

A Zákányszéki főzőkonyha 2020. decemberében 2 héten keresztül helyettesítette a Zákányszéki Manó-Kert Óvoda és Bölcsőde konyhájának iskolai feladatellátását.

14. Intézményi pályázatok

Családbarát munkahely díj

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma „Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatása” címen kiírt pályázati felhívására a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ, 2020-ban harmadik alkalommal pályázott sikeresen.

A projekt címe: „Mozduljunk együtt!” Pályázati azonosító: CSP-CSBM-20-0156.

Elnyert támogatási összeg: 1.000.000 Ft. A pályázat célkitűzései a munka és magánélet egyensúlyának megteremtése, családi, magánéleti és munkahelyi kötelezettségek összehangolása. A megítélt pályázati támogatásból egy rekreációs szoba kialakítása valósult meg fitness gépek, futópád és szobakerékpárok beszerzésével. A rekreációs szoba használata az intézmény dolgozói számára ingyenesen és rugalmas időbeosztással vehető igénybe. A pályázat keretében, egy élményprogramokkal gazdagított közös családi kirándulást tervezünk a 2021-es évben megvalósítani belföldön, ezzel is támogatva intézményünk közösségének összetartó erejét.

Munkáltatóként rugalmas munkaidő beosztással, távmunka lehetőségének biztosításával, képzésekkel, kisgyermekes szülők támogatásával, a gyermekek napközbeni felügyeletének biztosításával, a nyugdíjas korosztály támogatásával, idős hozzátartozók gondozásának lehetőségével azon vagyunk, hogy munkavállalóink és családtagjaik hétköznapijait könnyebbé, tervezhetőbbé és biztonságosabbá tegyük.

Idősbarát Önkormányzati Díj

Mórahalom Város Önkormányzata a 2020-as évben sikeresen pályázott az Emberi Erőforrások Minisztere és a Belügyminiszter közös, Idősbarát Önkormányzati Díj 2020. évi pályázati felhívására. Mórahalom Város Önkormányzata az elnyert 1.500.000 Ft pályázati támogatásból, a Homokháti Szociális Központ Mórakalmi Tagintézmény közösségi terének fejlesztését tárgyi eszköz beszerzésekkel valósítja meg ebben az évben. Az elnyert pályázati támogatásból ülőgarnitúra, asztalok és székek, okostévé és hangtechnikai eszközök kerültek beszerzésre, amellyel a közös klubfoglalkozások, közösségi rendezvények lesznek élvezhetőbbek és komfortosabbak, a nappali ellátás foglalkozásain résztvevő idősök számára. A díjat évente 12 önkormányzat nyerheti el, a pénzjutalom másfél millió forint, amit idősügyi célokra kell felhasználni.

Magyar Falu Program – Tanyagondnoki gépjármű beszerzése

A Magyar Falu Program által kihirdetett „Falu- és tanyagondnoki szolgálat támogatása” című alprogram pályázati kiírása egyebek mellett lehetőséget biztosított a falu- és tanyagondnoki szolgálatok régi gépjárműveinek cseréjére - új gépjármű beszerzéséhez és üzembe helyezéséhez. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása pályázatot nyújtott be 2019 szeptemberében, majd decemberben értesítést küldtek a pozitív támogatói döntésről. A támogatásból a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő, Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye keretében működő, Tanyagondnoki szolgálat 3. körzetében feladatot ellátó Lada Niva gépjármű cseréje valósult meg. A támogatás összege 14.999.860,- Ft, melyből beszerzésre került 2020. július 29-én egy Mercedes Benz Vito Tourer típusú, 9 személyes, akadálymentesített kisbusz, és a pályázati előírásnak megfelelően a gépjármű föliázása, emblémázása. A pályázati elszámolás 2020.09.17-én került beadásra. A

kért hiánypótlásoknak eleget tettünk, a pályázati elszámolás elfogadásáról még nem érkezett visszaigazolás.

Zákányszék község kiterjedt tanyavilággal rendelkezik, ahol éppúgy élnek egyedül élő, idős emberek, mint óvodás, iskoláskorú gyermekeket nevelő szülők, családok. A 9 személyes gépjármű beszerzésével ezen embereknek és családoknak is tudunk segíteni a gyermekek oktatási és nevelési intézménybe történő eljuttatásában és hazaszállításában, továbbá azoknak az idős embereknek a szállításában, ügyeik intézésében, akik hozzátartozóikra egyéb okok miatt nem számíthatnak, és/vagy mozgásukban erősen korlátozottak, így csak kerekesszékekkel történhet a szállításuk.

A kisbusz üzemeltetésével költséghatékonyabban működik a szolgálat, az egyszerre több ember szállításának és várhatóan a szerelési költségek csökkenésének köszönhetően. A kisbusz beszerzésével településünk három tanyagondnoki körzete olyan járművekkel rendelkezik, amelyek kivétel nélkül biztonságos, megfelelő műszaki állapotú autókkal látják el a mindennapi feladatokat.

Tanyafejlesztési pályázat

2018-ban lehetőséget biztosított az Agrárminisztérium 33/2018. (XI.29.) rendeletével pályázat benyújtására. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa, a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Homokháti Szociális Központ Zákányszéki Tagintézménye pályázatot nyújtott be a tanyák, valamint a tanyás térségek megőrzését és fejlesztését célzó települési és térségi fejlesztések támogatására című TP-1-2018 pályázati kódú felhívásra. A pályázat címe „Biztonságban a zákányszéki tanyavilágban és a Tanyagondnoki szolgálatoknál”.

A gépjárművek felújítása, modernizációja, elengedhetetlen a szakmai munka hatékony elvégzéséhez. A Lada Niva gépjármű karbantartását, elsősorban a 2019. év őszi műszaki vizsgára történő felkészítését valósítottuk meg a pályázat révén, mely magába foglalta a sebességváltó felújítását új alkatrészekkel, a terepváltó/osztómű felújítását új alkatrészekkel, a műszaki vizsgát és az autószerelő munkadíját, ezáltal tettük a tanyagondnoki szolgálat közlekedését biztonságosabbá, hatékonyabbá.

A korábbi évek pályázataiból, illetve egyéb forrásból beszerzett eszközök állagmegóvását és biztonságos tárolását valósítottuk meg 1 db 6 m x 6 m x 2,2 m nagyságú, két billenő kapuval ellátott mobilgarázs beszerzésével, összeszerelésével, alapozásával.

A kisebb eszközök tárolásának megkönnyítése és átláthatósága érdekében 4 db 90 cm x 180 cm x 40 cm-es és 3 db 120 cm x 180 cm x 60 cm-es, nagy teherbírású fémpolcokat szereztünk be, melyek a mobilgarázsban kerültek elhelyezésre.

1 db 3 m x 5 m x 2 m nagyságú, 1 db billenő kapuval ellátott mobilgarázs beszerzésével, összeszerelésével a 2016-ban pályázat keretében beszerzett utánfutó tárolását és állagmegóvását sikerült megvalósítani.

5 db segélyhívó készüléket szereztünk be pályázati forrásból. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a tanyán élő lakosok biztonságérzetét növeljük a készülékek üzembe helyezésével.

A pályázat megvalósításhoz igényelt támogatás összege 1.799.575,- Ft, 10 % önerő biztosítása szükséges, ennek összege 199.953,- Ft. A pályázat összesen 1.999.528,- Ft-ból valósul meg. Az eszközbeszerzés 2020.12.15-én zárult a mobilgarázsok megérkezésével.

A pályázat elszámolásához szükséges pénzügyi és szakmai beszámoló elküldésre került a Herman Ottó Intézet részére.

15. Összefoglaló

A szakmai beszámoló reményeink szerint jól reprezentálja a településeken végzett sokrétű szociális és gyermekvédelmi tevékenységet, mellyel az Intézmény szervesen hozzájárul a térség szociális biztonságához.

Az intézmény azonban nem tudna ezen a színvonalon végezni a tevékenységét, ha a társult önkormányzatoktól nem kapnák meg azt az anyagi, erkölcsi támogatást mely nélkülözhetetlen az intézmény rentábilis működéséhez.

Mórahalom, 2021. 05. 21.

Tisztelettel:

Csótiné Ördög Edit
Intézményvezető

Melléklet: a szakmai létszám és ellátotti létszám egymáshoz való viszonya (a Homokháti Szociális Központ által közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatottak létszáma, és az ellátotti létszám 2020. december 31. napján)

Az intézmény szakmai összetétele:

Szakterület	Ellátotti létszám	Szakmai létszám	Létszám
Központ – szervezeti egység		1 fő Intézményvezető (Szakvizsgázott szociális munkás, okleveles szociálpolitikus egyetemi végzettség, védőnő) 1 fő Gazdaságvezető (pénzügyi- számviteli főiskolai végzettség, államháztartási mérlegképes könyvelő) 1 fő Munkügyi ügyintéző (középfokú végzettség – közgazdasági szakközépiskola, szociális asszisztens végzettség) 1 fő könyvelő (felsőfokú mérlegképes könyvelői végzettség vállalkozói szakon) 0,5 fő gazdasági ügyintéző (érettségi, jogi asszisztens végzettség)	5 fő
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Kistérség lakosság száma: 29 526 fő A Kistérségben a 0-17 éves korúak száma: 4983 fő	1 fő családsegítő és szakmai vezető - Zákányszék, (nevelőtanári és gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó végzettséggel) 1 fő szociális munkás - Forráskút 1 fő szociális munkás - Üllés 2 fő szociális munkás - Ásotthalom	5 fő
Család – és Gyermekjóléti Központ	Kistérség lakosság száma: 29 526 fő	1 fő Szakmai vezető – (szociális munkás) 3 fő Esetmenedzser (szociális munkás, szociálpedagógus)	15 fő

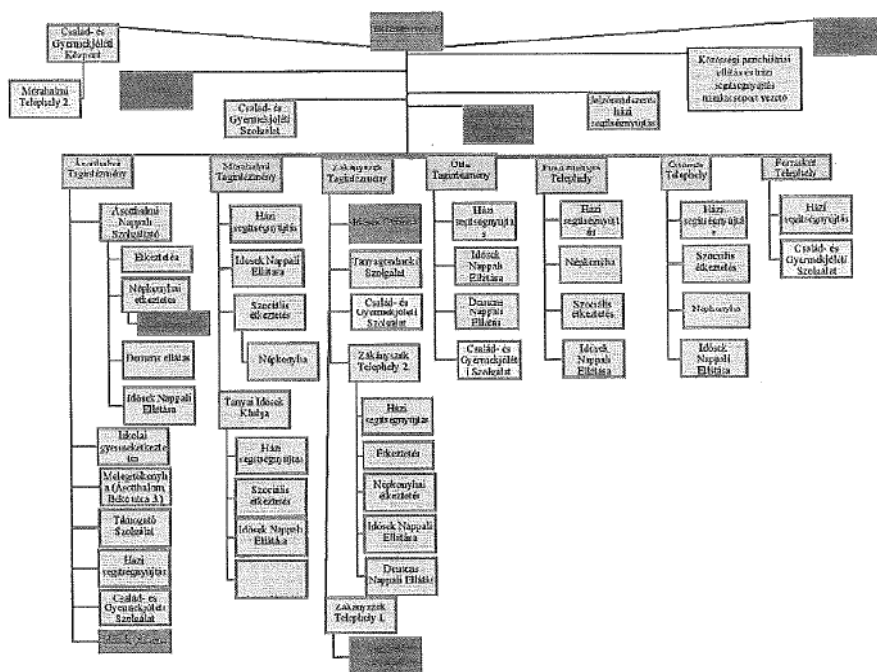
		0,5 fő – járási jelzőrendszerei tanácsadó 0,5 fő családsegítő (szociálpedagógusi végzettséggel) 1 fő családsegítő (szociális munkás) 0,5 fő családterapeuta - szakvizsgázott szociális munkás 1 fő diagnózis felvételi esetenedzser szociális munkás 2 x 0,5 fő pszichológus – tanácsadó 2 fő óvodai és iskolai szociális segítő (szakvizsgázott szociálpedagógus/ szociálpedagógus) 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő - viselkedéselemző (végzettség megszerzése előírva) 0,5 fő óvodai és iskolai szociális segítő – pedagógia alapszakos bölcseész (végzettség megszerzése folyamatban) 1 fő jogi tanácsadó - jogász	
Házi segítségnyújtás	189 fő (ebből 143 személyi gondozásban, 46 fő szociális segítésben részesül)	19 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló végzettség 2 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség 1 fő gondozó – érettségi (végzettség folyamatban)	22 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	175 készülék	23 fő gondozónő és/vagy tanyagondnok	23 fő
Étkeztetés	383 fő	1,5 fő asszisztens – szociális gondozó és ápoló; szociális asszisztens végzettség 0,5 fő –érettségi (végzettség folyamatban)	5 fő
Tanyagondnoki szolgálat	3 szolgálat	3 fő tanyagondnok	3 fő
Idősek nappali ellátása, és az idősek nappali ellátásán belül működtetett, demens betegek nappali ellátása, utóbbi 3 telephelyen.	243 fő	4 fő terápiás munkatárs (tagintézmény-/telephelyvezető) 2 fő szociális munkatárs (tagintézmény-vezető) 10,75 fő gondozó 2 terápiás munkatárs <u>Ezek szakképesítés szerint:</u> 7 fő szociális munkás 1 fő szociálpedagógus 10,75 fő szociális gondozó és ápoló 1 fő általános ápoló és asszisztens	19 fő

Szenvedélybetegek nappali ellátása	42 fő	0,5 fő viselkedéselemző, pszichológus (szakmai vezető) 0,5 fő terápiás munkatárs – érettségi (szakképzettség megszerzése előírva) 0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens végzettség	3 fő
Közösségi pszichiátriai ellátás	58 fő	Közösségi koordinátor: 0,5 fő szociális munkatárs (szakmai vezető) - szociális munkás Közösségi gondozó: 2,25 fő gondozó - szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens 0,5 fő gondozó - általános ápoló, általános asszisztens	7 fő
Támogató szolgálat	47 fő	1 fő terápiás munkatárs (szakmai vezető) általános szociális munkás 3 fő segítő - érettségi, támogató szolgálat (gépkocsivezető) 2,25 fő segítő - szociális gondozó és ápoló 0,5 fő általános ápoló, általános asszisztens, személyi segítő	9 fő
Idősek ápolást-gondozást nyújtó otthona	Idősek Bentlakásos Otthona Ásotthalom: 36 fő Idősek Bentlakásos Otthona Zákányszék: 16 fő	0,5 fő vezető gondozó 0,5 fő szakmai vezető 2 x 0,5 fő terápiás munkatárs 14,5 fő gondozó 1 fő foglalkozás szervező 0,5 fő konyhai kisegítő 1 fő mosodai alkalmazott 1,5 fő takarító 1,5 fő karbantartó 0,5 fő szociális segítő <u>Szakképesítés szerint:</u> 0,5 fő általános szociális munkás, szociális gondozó és ápoló 2 fő szociális asszisztens 16 fő szociális gondozó és ápoló 1 fő általános ápoló és általános asszisztens 1 fő érettségi 2 fő 8 általános iskola	26 fő
Főzőkonyha	Ásotthalmi főzőkonyha: 65 850 adag étel Zákányszéki főzőkonyha: 35 738 adag étel	1 fő élelmezésvezető 1 fő élelmezésvezető – érettségi (végzettség megszerzése előírva) 6 fő szakács 1 fő konyhai kisegítő	9 fő
Védőnői szolgálat	169 fő	2 fő védőnő	3 fő

		0,125 fő védőnő - eseti helyettes	
Gyermekétkeztetés	1771 adag étel	2 fő konyhai kisegítő 0,75 fő asszisztens	3 fő
Szenvedélybetegek alacsony-küszöbű ellátása	35 fő	1,25 fő terápiás munkatárs 0,75 fő szociális munkatárs	1 fő

Mindösszesen 134 fő közalkalmazotti kinevezéssel foglalkoztatott munkavállaló és 3 fő Közfoglalkoztatási törvény alapján foglalkoztatott munkavállaló dolgozott 2020-ban az Intézménynél.

Melléklet: Szervezeti ábra

2. Központi orvosi ügyelet

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása 2013.07.01. napjától látja el teljesen saját szervezésében és működtetésében a homokháti központi orvosi ügyeletet.

A többcélú társulás az ügyeleti telephelyek átvételét követően elkészítette, aktualizálta az ügyeletek szmsz-ét, szabályzatait, gondoskodott az ügyeletek zökkenőmentes működéséhez szükséges tárgyi és egyéb feltételekről (gyógyszercellátás, telephelyek és gépjárművek működtetése, üzemeltetése) továbbá több területen költségcsökkentő intézkedéseket vezetett be.

A homokháti központi orvosi ügyeleten 2020-ban végzett szakmai munkáról, a megvalósított fejlesztésekről az alábbiakban számolunk be:

Betegforgalmi adatok 2020. január 01. – 2020. december 31. között:

	Mórahalom	Ruzsa	Összesen
Január	121	112	233
Február	114	153	267
Március	141	78	219
Április	139	59	198
Május	127	67	194
Június	107	92	199
Július	153	89	242
Augusztus	115	125	240
Szeptember	129	103	232
Október	111	77	188
November	127	74	201
December	151	71	222
Összesen	1535	1100	2635

Személyzeti kérdések:

Az ügyeleten az orvosi feladatokat a települések háziorvosai, továbbá azok megbízott helyettesei, az asszisztensi és gépkocsivezetői tevékenységet pedig elsősorban az OMSZ alkalmazásában álló szakszemélyzet végzi.

Az ápolói és gépkocsivezetői személyzet bére óránként bruttó 1.200 forint. Bérük nem közelíti a szakdolgozói garantált bérminimumra vetített óradíjat. A folyamatos ágazati szakdolgozói béremelések miatt hozzávetőlegesen 800 forinttal elmarad.

Az orvosok bére 2.500 forint. Az országos átlagtól elmarad a bérük. Az orvosok véleménye szerint a 2.500 forintos órabér javított az eddigi helyzetünkön, de hosszú távú megoldást még nem jelent, a szakmailag jó helyettesítő orvosok ügyeletünkre csábításában, mert a kezdő orvosok bére br. 5.000 ft / óra körül mozog a piacon.

A folyamatos működtetési, ügyeletszervezési és beosztási problémák megoldása érdekében komoly erőfeszítéseket teszünk, ugyanakkor egy kicsi könnyebbséget jelent, hogy az orvosok ellátási területünkön belüli mozgatása a szerződések módosításával megoldottá vált, de a cél nem lehet az, hogy rendszeresen orvos nélkül maradjon egy-egy ügyelet.

A 2020-as évet sikerült néhány áthelyettesítéssel megoldanunk, mely az ügyeleti működését nem befolyásolta. Ezek az átügyelések a zömében Mórahalmon mutakozó erőforrás hiány miatt jelentkeztek. Jelenleg körzetünkben több idős orvos van, aki elérte vagy megközelítette a nyugdíjkorhatárt. Pontos információval nem rendelkezünk mikor mennek nyugdíjba, de egy orvos kiesés komoly gondot fog jelenteni az ügyeleti sor kiállításában.

A beosztási problémák elkerülése céljából korábban javasoltuk a fenntartó társulás számára fontolóra venni és tárgyalni annak lehetőségét, hogy ne csak a területen dolgozó, ügyeletre kötelezett körzeti orvosokkal, hanem külsős orvosokkal is kössenek a jövőben szerződést. Ezzel kapcsolatban 2020-ban érdemi döntés nem született.

A ruzsai telephelyen jelenleg hét orvos áll szerződésben a Homokháti Kistérséggel, ebből hat orvos a területen dolgozik, egy pedig külsős orvos. Dr. Molnár Márta részben átvette Öttömös háziorvosi teendőit, így őt már nem külsős orvosként tartjuk számon.

Telephely:

A ruzsai telephelyen az alábbi karbantartások történtek 2020. folyamán:

- bejárati ajtó cseréje
- új wc csésze beszerzése
- külső karbantartás

Mindkét telephelyen tovább fejlesztettük és egységesítettük a gyógyszernyilvántartást.

Számítástechnika:

A mórahalmi telephelyre a 2017-es évben kivitelezett beszerzéseknek és fejlesztéseknek köszönhetően 2020-es évben nem volt szükség számítástechnikai fejlesztésre.

Mindkét telephelyre beszerzésre került egy-egy Canon márkájú szkennel.

A ruzsai telephelyen a korábban beszerzett számítástechnikai eszközök megfelelően működnek.

Az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatói Térrel (EESZT) kapcsolatban: sikeresen csatlakoztunk az EESZT rendszeréhez, ezzel két éves munkafolyamatot zártunk le. A rendszer folyamatos karbantartást igényel részünkről.

A csatlakozással képesek vagyunk a felhő alapú rendszerbe recepteket kiállítani, valamint fontos információkhoz juthatunk hozzá a beteg anamnézisét illetően, ezzel precízebbé és biztonságosabbá téve az ellátást. Ezen felül az általunk végrehajtott ellátás látható lesz más háziorvos vagy intézmény számára.

Az Orvos Bejelentő Program (OBP) folyamatos karbantartása minden évben megtörténik.

Gépjárművek:

Mindkét telephelyen az ügyeleti autók lecserélésre kerültek. Mórahalomra egy Dacia Duster 4x4, 1,6 benzines, míg Ruzsára egy Suzuki Vitara 4x4, 1,6 benzines autó került beszerzésre, mindkettő fehér színben, magas felszereltséggel.

Mindkét telephely autóján a kötelező éves szervíz felülvizsgálata megtörtént. A gépkocsik mind műszakilag, mind esztétikusan kitűnő állapotban vannak.

Tartós és fogyó egészségügyi eszközök:

Az orvosi ügyeleteken található sürgősségi és mentéstechnikai eszközök állapota elfogadható, a szükséges tartozékokkal felszereltek. Az egyes eszközök kötelező felülvizsgálata 2020-ban mindkét telephelyen megtörténtek.

A gyógyszerek és egyéb egészségügyi eszközök beszerzése a helyi patikákon keresztül történik, az orvosi oxigén ellátása a BusOxy Kft. útján történik továbbra is.

Az orvosi eszközök beszerzése a szegedi Rextra Kft. vagy a Paracelsus Medicina útján történik.

Közzüzem:

A 2017-ben kivitelezett villamos és fűtésekszerősítéseknek köszönhetően a 2020-as közüzemi kiadásaink ha minimálisan is, de tovább csökkentek a 2019. évihez képest.

Azonban a mórachalmi telephelyre szükségesség lenne egy split klímaberendezés beszerzése, melyet 2019-ben jeleztünk, de döntés nem született ez ügyben. A nyári időszakban, az épületben a hőmérséklet megközelíti a 26 fokot.

A ruzsai telephelyen - ha nem történik váratlan meghibásodás - az éves légkondicionáló karbantartáson kívül nincs más tennivaló.

Összegzés:

Elmondható, hogy a központi orvosi ügyelet 2020. év folyamán egész évben zökkenőmentesen működött. A működtetés lehetséges akadályait 2020. év folyamán elhárítottuk.

Mindkét telephely esetében a szükséghez mérten a fenntartási költségek további csökkentése érdekében lépéseket tettünk, amelyek hatásai a tervezetthez képest kevesebb tényleges költségben mutatkoztak meg.

Mórachalom, 2021.05.28.

Gera Zsolt
ügyeletvezető

Kádár-Németh Szabolcs
ügyeletvezető

3. Területfejlesztési feladatok

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a területfejlesztési feladatok ellátása során a kistérség területének összehangolt fejlesztését kívánja megvalósítani. Előbbiekén túl a települések számára az erre hivatott szervezetek mellett a Társulás és intézményének munkatársai is elláttak tanácsadói és végrehajtói tevékenységet.

A társulás a 2020. évben a korábbi évekhez képest jelentősen csökkent mértékű területfejlesztési feladatát elsősorban projektmenedzselés útján látta el, amelyről jelen beszámoló vonatkozó részében található részletes tájékoztató.

Területfejlesztési feladatok tekintetében igyekeztünk további pályázati forrásokat bevonni, illetve a fenntartási időszakban lévő projektek projekt fenntartási jelentéseit zökkenőmentesen, határidőn belül benyújtani.

A 2020. év pályázati aktivitása tételesen:

3/1. Folyamatban lévő pályázatok:

1. „Komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása a Homokhátságon” megnevezésű 60381-1/2018-EGST pályázati kódszámú pályázat

Támogatás összege:	50.000.000,-Ft
Önerő összege:	0,-Ft
Projekt összköltsége:	50.000.000,-Ft
Megvalósítás időszaka:	2018.12.27.-2021.02.28.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása 2018. december hónap folyamán támogatási kérelmet nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma számára a Homokhátság területén komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása céljából.

A társulás „Komplex népegészségügyi szűrőprogram megvalósítása a Homokhátságon” megnevezésű kérelme 60381-1/2018-EGST pályázati kódszámon 50.000.000,-Ft támogatást nyert.

A Társulás 2019. év elején megkezdte a pályázat megvalósításának előkészítését. A társulás 2019. május folyamán a komplex népegészségügyi szűrőprogram szolgáltatás tárgyban közbeszerzési eljárást indított. A pályázat előkészítésének és a közbeszerzésnek az elhúzódására tekintettel a közbeszerzési eredményét követően a társulás a megvalósítási határidő meghosszabbítását kezdeményezte 2021.02.28-ig, amelyet a támogató szervezet jóváhagyott.

A pályázat keretében megvalósítani tervezett komplex népegészségügyi szűrőprogram elemei a következők:

1. lépés: irányított figyelemfelhívás

„népegészségügyi roadshow” a járás 10 településén: az egészségtudatosság erősítése, az egészségmegőrzés és betegségmegelőzés fontosságának hangsúlyozása, elsősorban a kardiovaszkuláris illetve daganatos megbetegedések tükrében, lakossági kommunikáció az egyének saját szerepének hangsúlyozására az egészségi állapottal kapcsolatos egyéni felelősséggel összefüggésben,

- előadások,
 - szűrések bemutatása.
- Településenként 1 rendezvény.

2. lépés: szűrések végrehajtása, betegség megállapítása
konkrét népegészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítása a járás 10 településének lakossága számára a morbiditási okok figyelembevételével, elsősorban kardiovaszkuláris, illetve kísértő szűrésként daganatos betegségekkel a fókuszban:
települési „népegészségügyi roadshow” keretében, illetve - (szükség esetén) a járásközpontban működő Móra-Vitál Nonprofit Közhasznú Kft. szakorvosaihoz.

A pályázat fentiekben ismertetett tartalmú megvalósítása 2020. évben megtörtént.

3/2. Lezárt pályázati projektek: -

4. Egyéb adatok, információk, összegzések

A TÁRSULÁS FELADATAINAK ELLÁTÁSA ÉRDEKÉBEN TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉRTÉKELÉSE

A Többcélú Társulás tagönkormányzatai között megvalósul a belső együttműködés a Társulás által ellátott közös feladatok, a közös pályázatok bonyolítása és az egyéb napi feladatok ellátása tekintetében.

Az együttműködés jegyében 2009. január 1-jétől a Társulás elősegíti a települések szociális kohézióját azáltal, hogy biztosítja az egységes szociális ellátórendszert, ennek keretében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Alapító Okirata szerint ellátjuk az abban foglalt feladatokat a térség 8 településén:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a védőnői szolgálat feladatait látjuk el Zákányszék Község közigazgatási területén.

A Többcélú Társulás tágabb értelemben együttműködik a regionális és területi illetékességű szervekkel is, többek között a

- a Országos Egészségbiztosítási Pénztár Dél-alföldi Területi Hivatalával a központi orvosi ügyeleti ellátások területén,
- a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Mórakalmi Kirendeltségével foglalkoztatási kérdésekben,
- a NAV Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatóságával adó és pénzügyekkel kapcsolatos kérdésekben,
- Magyar Államkincstár Csongrád-Csanád Megyei Igazgatóságával pályázatokkal, normatív állami támogatásokkal, illetve a működéssel kapcsolatosan,
- a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatallal a Társulás működésének törvényességi ellenőrzésével, a társulás által ellátott feladatok szakigazgatási kérdéseivel és működési engedélyezési eljárásokkal kapcsolatosan,
- a Széchenyi Programiroda munkatársaival szoros együttműködést ápolunk, a koordinátorok tájékoztatást nyújtanak lehetséges pályázatokról, tanácsot adnak a pályázatok elkészítéséhez, megvalósításához és elszámolásához.

Egyes projektek megvalósítása tekintetében együttműködünk az érintett gazdasági szervezetekkel, egyéni vállalkozókkal.

Civil és nonprofit szervezetekkel való együttműködés tekintetében a Társulás kapcsolatban áll:

- Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Közhasznú Egyesületével, szakmai programjai összehangolása és a Társulás tagtelepülései számára a vidékfejlesztési támogatások minél hatékonyabb kihasználása érdekében. Az egyesület feladata az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap vidékfejlesztési valamint LEADER intézkedéseire szánt források a lehető leghatékonyabb kihasználása érdekében koordináló, projektgeneráló és tanácsadó tevékenység.
- Esély Mórahalmi Szociális Magánalapítvánnyal egyes szociális tárgyú pályázatok tekintetében,
- Homokháti Jegyzők Egyesületével a működés jogszabályoknak való megfelelésége érdekében

A KISTÉRSÉG GAZDASÁGI, TÁRSADALMI, ÉS KÖRNYEZETI FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK, AZOK TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁSAI, A KISTÉRSÉG TERÜLETÉN MŰKÖDŐ GAZDASÁGI, TÁRSADALMI SZERVEZETEK FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI ÖSSZEHANGOLÁSÁNAK ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE

A Többcélú Társulás tagtelepülései 2020-ban a koronavírus világjárvány miatt elrendelt korlátozások és veszélyhelyzet miatt nem tudták megtartani többnapos falunapi rendezvényeiket.

Az önkormányzatok, települési civil szervezetek, valamint a gazdasági élet szereplői folyamatos tájékoztatást kaptak a vidék fejlesztését érintő lehetőségekről tájékoztató fórumok, levelek és cikkek formájában.

A KISTÉRSÉGI CSELEKVÉSI TERV KIDOLGOZÁSÁNAK ÉS ELFOGADÁSÁNAK BEMUTATÁSA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása évente megállapított munkatervében meghatározott módon és időpontokban tartja meg a Társulási Tanács üléseit. A munkaterv részét képezi többek között a tárgy évi költségvetés és közbeszerzési terv megvitatása, a tárgyévet megelőző évi pénzügyi beszámoló elfogadása, az éves belső ellenőri jelentés-, a tárgyévi belső ellenőrzési terv elfogadása és a Társulás, valamint a társulás által fenntartott Homokháti Szociális Központ éves szakmai beszámolójának megvitatása és elfogadása.

A KISTÉRSÉGGEL HATÁROS KISTÉRSÉGEK FEJLESZTÉSI PROGRAMJAIRÓL, VALAMINT A MEGYEI, A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKRÓL, PROGRAMOKRÓL NYILVÁNÍTOTT VÉLEMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a kistérség 2014-2020. évre vonatkozó területfejlesztési koncepciójának elkészítésével segítséget nyújtott a feladattal megbízott Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzat 2014-2020. évre vonatkozó megyei területfejlesztési tervének elkészítéséhez.

A TÁRSULÁS MŰKÖDTETÉSÉHEZ ÉS A FEJLESZTÉSI (STRATÉGIAI ÉS OPERATÍV) PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ ÖNÁLLÓAN GYŰJTÖTT FORRÁSOK BEMUTATÁSA

A Társulás Elnöke, a települési önkormányzatok és a munkaszervezet által gyűjtött információk, források a társulási tanácsüléseken kerültek megvitatásra.

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL, ÖNKORMÁNYZATI TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁSOKKAL, MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI TANÁCCSAL ÉS A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI

TANÁCCSAL A SAJÁT KISTÉRSÉGI FEJLESZTÉSI PROGRAMOK FINANSZÍROZÁSÁRA ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA KÖTÖTT MEGÁLLAPODÁSOK ISMERTETÉSE

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása nyertes pályázatainak megvalósítása tekintetében a projektmegvalósításban résztvevő önkormányzatokkal, szervezetekkel 2020-ban is minden egyes alkalommal partnerségi megállapodást kötött, mely segíti a szerződő felek munkáját, rögzíti az együttműködő felek jogait és kötelezettségeit, feladatait és meghatározza a felelősségi szabályokat.

A KISTÉRSÉG HAZAI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEKBEN VALÓ RÉSZVÉTELÉNEK BEMUTATÁSA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREKRE ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS CÉLJÁRA

A hármashatár-térség mintegy 50 polgármestere 2009. június 17-én, Mórahalmon döntött arról, hogy „Banat – TriplexConfinium” elnevezéssel, és Mórahalom székhellyel (korlátozott felelősségű) európai területi együttműködési csoportosulást (EGTC-t) hoztak létre.

2009. december 10.-én tartott Alakuló ülésen megalakult a „Banat – TriplexConfinium” Korlátozott Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoportosulás (BTC EGTC). A magyarországi (Bács-Kiskun és Csongrád megyei), romániai (Temes megyei) és szerbiai (vajdasági) települések, községek és társulásaik tagságával létrejött szervezet célja a határokon átnyúló együttműködési lehetőségek kihasználása.

Együttműködésük célja az elmúlt évtizedekben perifériára szorult határtérségek dinamizálása, versenyképességének növelése. Így a BTC EGTC elsősorban az agrárinnováció, a megújuló energiaforrások kiaknázása, az infrastruktúra, a turizmus, valamint az oktatás-képzés területein kíván fejlesztési stratégiákat kidolgozni és ezen stratégiákat – elsősorban uniós forrásokra történő pályázatok útján kívánja – megvalósítani.

Az önálló jogi személyiséggel rendelkező BTC EGTC – Mórahalom székhellyel történő – bejegyzése 2011. január 5-én megtörtént a Fővárosi Bíróság jóváhagyásával. A BTC-EGTC tagjai 37 magyarországi és 37 romániai önkormányzat, valamint nyolc szerbiai község, mint megfigyelő tag vesz részt a szervezetben.

Az Európai Területi Együttműködési Csoportosulás (European Grouping of Territorial Cooperation – EGTC) egy 2006 óta létező uniós jogi eszköz a határ menti együttműködések hatékonyabbá tételére. EGTC alapításához legalább két uniós tagállam közigazgatási szereplőinek tagsága szükséges, de a jogintézményt létrehozó (1082/2006/EK) közösségi rendelet nem zárja ki EU-n kívüli országok közigazgatási-területi entitásainak részvételét. EGTC elsősorban non-profit tevékenységek céljából alapítható, de az alaprendeltetésével összefüggésben vállalkozói tevékenységet is folytathat. Önálló jogi személyiséggel rendelkezik, így létrehozása nagyban növelheti a tagok forrásszerző képességét, elsősorban uniós támogatások – határ menti együttműködési (CBC) programok keretében történő – közös felhasználását.

II. A KISTÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS, ILLETVE A TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS ADATAI, AMELYEKRŐL ÉVENTE EGYSZER, DE A VÁLTOZÁSOKRÓL AZONNAL TÁJÉKOZTATNI KÖTELES

A HOMOKHÁTI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSÁNAK TAGJAI:

Ásotthalom Nagyközség Képviselőtestülete (6783 Ásotthalom, Szent István tér 1.)

Bordány Nagyközség Képviselőtestülete (6795 Bordány, Benke Gedeon u. 44.)

Forráskút Község Képviselőtestülete (6793 Forráskút, Fő u. 74.)

Mórahalom Város Képviselőtestülete (6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.)

Öttömös Község Képviselőtestülete (6784 Öttömös, Fő u. 12.)
Pusztamérges Község Képviselőtestülete (6785 Pusztamérges, Móra tér 2.)
Ruzsa Község Képviselőtestülete (6786 Ruzsa, Alkotmány tér 2.)
Üllés Nagyközség Képviselőtestülete (6794 Üllés, Dorozsmai út 40.)
Zákányszék Község Képviselőtestülete (6787 Zákányszék, Lengyel tér 7.)
Zsombó Nagyközség Képviselőtestülete (6792 Zsombó, Alkotmány u. 3.)

A TÁRSULÁSI TANÁCS ÜLÉSEIRE ÁLLANDÓ MEGHÍVOTTAK

A munkaszervezet vezetője, 2013.07.01. napját követően a társulás munkaszervezeti feladatait ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal vezetője, a Helyi Vidékfejlesztési Község képviselője, a munkaszervezet adott kérdés tekintetében illetékes dolgozói.

A TÁRSULÁS MELLETT MŰKÖDŐ KISTÉRSÉGI CIVIL FÓRUM TAGJAINAK FELSOROLÁSA

SZÉP-KÖR Környezetvédelmi és Városszépészeti Közhasznú Egyesület
Homokhátságért Egyesület
Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Közhasznú Egyesülete
ORCHIS Természetvédelmi Egyesület
Ásotthalmi Bedő Albert Alapítvány
Értelmi Fogymegosztók Csongrád Megyei Érdekvédelmi Szervezete
Óvodák Kistérségi Egyesülete
Homokháti Iskolaszövetség
Csutri Hagyományörző Egyesület

A TÁRSULÁSI ÜLÉSEK ÉS A HOZOTT HATÁROZATOK SZÁMA

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsa
- a 2020. február 07. napján tartott társulási tanácsülésén 22 határozatot hozott,
- a 2020. július 03. napján tartott társulási tanácsülésén 21 határozatot hozott,
- a 2020. augusztus 27. napján tartott társulási tanácsülésén 12 határozatot hozott.
A koronavírus világjárvány miatt elrendelt korlátozások és veszélyhelyzet miatt a társulási tanács elnöke
- 2020. március 20-án 6 elnöki határozatot hozott,
- 2020. május 21-én 9 elnöki határozatot hozott,
- 2020. november 30-án 18 elnöki határozatot hozott,
- 2020. december 28-án 4 elnöki határozatot hozott.
A fentiekre tekintettel a társulás 2020-ban öt döntési alkalommal összesen 92 db határozatot hozott.

A TÁRSULÁST DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN AZ ALÁBBI SZERVEK TÁMOGATJÁK:

A területfejlesztési feladatok tekintetében az alábbi testületek töltnek be tanácsadó, döntéselőkészítő szerepet a Társulási Tanács határozatainak meghozatalánál:

Jegyzői Kollégium

- A térség településeinek jegyzői

III. A TÁRSULÁS TERÜLETFEJLESZTÉSI SZAKMAI MUNKASZERVEZETÉNEK ADATAI, AMELYEKREŐL ÉVENTE EGYSZER, DE A VÁLTOZÁSOKRÓL AZONNAL TÁJÉKOZTATNI KÖTELES

A MUNKASZERVEZET JOGI FORMÁJA:

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Munkaszervezete a 2009. évben hivatalosan is önállósodott és önállóan működő és gazdálkodó költségvetési intézményként a mórachalmi polgármesteri hivataltól minden szempontból elkülönülten látta el a feladatát egészen 2013.06.30. napjáig, amely nappal az önálló munkaszervezet a társulási tanács döntése értelmében megszüntetésre került.

Az önálló munkaszervezet megszüntetésére tekintettel a társulás munkaszervezeti feladatait 2013.07.01. napjától a Mórachalmi Polgármesteri Hivatal látja el.

A MUNKASZERVEZET TULAJDONOSI ÖSSZETÉTELE:

A munkaszervezet, valamint 2013.07.01. napjától a munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórachalmi Polgármesteri Hivatal irányítását és felügyeletét a többcélú társulás ügyei tekintetében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása látja el.

A MUNKASZERVEZET SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE:

A Munkaszervezet általános feladatai közé tartozik:

- Ellátja a Társuláshoz telepített és a Társulási Tanács által a Munkaszervezetre ruházott feladatokat
- Előkészíti a Társulási Tanács, és bizottságai elé kerülő előterjesztéseket
- Végrehajtja a Társulási Tanács és bizottságainak határozatait
- Biztosítja a Tanács és Bizottságok működésének technikai feltételeit
- Gondoskodik a Tanács, a bizottságok tagjainak és a Társulás Elnökének tevékenységével kapcsolatos ügyviteli teendők ellátásáról
- Ellátja a Társulás gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat
- Ellátja a hozzárendelt részben önálló költségvetési szervek gazdálkodási feladatait
- Ellátja a belső ellenőrzési feladatokat a Társulás és a Munkaszervezet vonatkozásában

A Munkaszervezet speciális feladatkörébe a következők tartoznak:

Igazgatási, jogi, adminisztrációs feladatok tekintetében:

A munkaszervezet feladata a Társulási Tanács döntéseinek előkészítése, feladatainak végrehajtása, az elnök munkájának segítése, így különösen:

- Előkészíti és megszervezi a Társulási Tanács, a bizottságok és a munkacsoportok üléseit, vezeti az ülések jegyzőkönyveit és megküldi a közigazgatási hivatalnak;
- Nyilvántartja a Társulási Tanács és a bizottságok határozatait, szervezi azok végrehajtását, előkészíti a lejárt határidejű döntésekről szóló beszámolót;
- A Társulás feladatkörébe tartozó ügyekben a társulás tagjai felé szolgáltató-tanácsadó tevékenységet végez;
- Gondoskodik a szakmai anyagok szakmailag megalapozott véleményezéséről, a döntésre való előkészítéséről;
- Ellátja a Társulási Tanács, a bizottságok, munkacsoportok és a saját működésével kapcsolatos adminisztrációs feladatokat (irat- és ügykezelés);

- Gondoskodik a Társulás és szervei működésének szabályozásáról, biztosítja a működés szabályszerűségét.

Térségfejlesztési feladatok tekintetében:

- Javaslatot, koncepciót készít a térséget érintő fejlesztési programok megvalósítására, a társulási határozatoknak megfelelően elkészíti, véleményezi a társulás fejlesztési programjait;
- Részt vesz a térségi programok megvalósítási folyamataiban, információt szerez és szolgáltat a résztvevők számára, kapcsolatot tart a térségi, megyei és regionális szervekkel és intézményekkel a fejlesztési szükségletek és a bevonható helyi források érdekében;
- Figyeli a pályázati lehetőségeket, közreműködik és szakmai segítséget nyújt a településeknek a saját pályázataik elkészítésében;
- Intézi a társulás nyertes pályázatainak megvalósítását, végzi azok adminisztratív feladatait, elszámolását, utánkövetését;
- A Társulási Tanács döntése alapján megfogalmazott a kistérséget érintő fejlesztési programok megvalósítására javaslatokat dolgoz ki, illetve dolgoztat ki;
- A kistérségben lévő egyes önkormányzatoktól, önkormányzati társulásoktól és vállalkozásoktól a pályázatok kidolgozásához, a fejlesztések lebonyolításához megbízást vállalhat.

Gazdasági feladatok tekintetében:

- Elkészíti a társulás költségvetését, féléves és éves beszámolóját, időközi költségvetési és mérlegjelentéseit, államkincstári és egyéb adatszolgáltatásokat, adóbevallásokat (önálló gazdálkodás);
- A társulási döntésnek megfelelően gondoskodik a gazdálkodás előirányzatnak megfelelő bonyolításáról, beszámol erről a Társulási Tanácsnak, jelzi a Társulási Tanács felé az esetleges eltérést, javaslatot tesz a költségvetés módosítására;
- Nyilvántartja és kezeli a Társulás pénztárának és bankszámlájának pénzforgalmát (pénzügyi feladatok);
- Intézi a számlák kollaudálását és könyvelését, a támogatások lehívását, a pályázatok pénzügyi elszámolását;
- Vezeti a Társulás gazdálkodási, pénzügyi-gazdasági és gazdálkodási feladatainak ellátásához szükséges nyilvántartásokat.

Belső ellenőrzési feladatok tekintetében:

- Belső ellenőrzési feladatok ellátása, elláttatása a belső ellenőrzési kézikönyvben foglaltak alapján.

A MUNKASZERVEZET LÉTSZÁMA ÉS A FOGLALKOZTATOTTAK VÉGZETTSÉGE:

2013.07.01. napjától a többcélú társulás munkaszervezeti feladatait a Mórahalmi Polgármesteri Hivatal alkalmazásában álló 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező gazdasági vezető, 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező adminisztrátor és 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező jogász látja el.

Az alkalmazottak létszámát időszakosan a projektekben határozott idejű szerződéssel dolgozók is növelik. A munkaszervezeti feladatok ellátása során külső szakértő szaktudását is igénybe vesszük.

A többcélú társulás munkaszervezeti feladatait ellátó alkalmazottai a társulás székhelyén minden munkanap 7.30 - 16.00 óráig rendelkezésre állnak, végzik a működéssel kapcsolatos tevékenységeket.

A MUNKASZERVEZET ELHELYEZÉSE:

A többcélú társulás és a munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal székhelye: 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.

A MUNKASZERVEZET INFRASTRUKTURÁLIS HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA:

A munkaszervezeti feladatokat ellátó Mórahalmi Polgármesteri Hivatal 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1. szám alatt található székhelyén felül a többcélú társulás adminisztratív feladatainak ellátása céljából telephelyet tart fenn, amely a korábbi Homokháti Kistérségi Iroda épületében a 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16. szám alatt helyezkedik el. A Kistérségi Iroda épülete egy helyi védettség alatt álló, infokommunikációs szempontból kitűnően felszerelt, akadálymentes épület. A Kistérségi Iroda műemléki jellegű épületének korszerűsítésére 2002-ben került sor. Az épület felújítása során a bejárat akadálymentesítésére (rámpa kiépítése), akadálymentes mosdó kialakítására, fűtéskorszerűsítésre (gázkazán biztosítja a fűtést, padlófűtéssel kombinálva) és a belső helyiségek felújítására került sor. Nyertes projekt keretében az Iroda északi homlokzatára ablak beépítését a helyileg védett épület jellegének megőrzésével valósítottuk meg, a természetes fény bejutásának elősegítése, ezzel az áramköltségek csökkentése érdekében. A meglévő ablakok és a padlózat felújítását is megvalósítottuk. Épületgépészetileg energetikai korszerűsítést, világításkorszerűsítést, fűtéskorszerűsítést, használati melegvíz korszerűsítést, a fizikailag akadálymentes épület infokommunikációs akadálymentesítését, szellőzéstechnikai rendszer beépítését valósítottuk meg.

Mórahalom, 2021. május 28.

.....
Nógrádi Zoltán
Homokháti Kistérség Többcélú Társulása
elnök